

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

Vol. XXXVI. N. 10 (37)

PENKTADIENIS (Friday), GEGUZĖS (May) 18 D., 1951 M.

SIX CENTS

Senato komisijoj gindamas vyriausybės Tol. Rytų politiką, gen. Bradley kalbasi su senato mažumos vadu K. S. Wherry (resp., Neb.)

SUDARYTAS VIDURIO EUROPOS KOMITETAS

Washington, D. C. (LAIC. — "Zaliojo Internacionalo" iniciatyva, balandžio 16 d. susikūrė Vidurio-Rytų Europos Komitetas. Jį sudaro trijų tarptautinio pobūdžio ideologiniai - politinių sąjūdžių koalicija. Pirminku išrinktas Ference Nagy, vengras. Valdybą (Steering Committee) Tarptautinė Valsietų Sąjunga delegavo Stanislovą Mikolajczyk (IPU pirminką, lenką) ir Dr. Jurgį M. Dimitrovą (IPU sekr. bulgarą); Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga paskyrė Dr. Miha Krek (jugoslavą) ir prof. Kazį A. Pakštą (lietuvių); Socialistų Komitetas paskyrė Mr. Mayerį (Če-

chą) ir p. Zissu (rumuną). Posėdžiuose dalyvavo ir buv. Vyk. Tarybos pirm. Vac. Sidzikauskas.

TAIKYK MAO-TSE-TUNGUI SANKCIJAS

Lake Success. — Jungt. Tautų sankcijų komisija po trumpų debatų priėmė nutarimą, kad būtų uždrausta gaminti ir komunistinę Kiniją ginklus ir visų rūšių karo medžiagas, įskaitant ir medžiagas atominiams bomboms gaminti. Iš dvylikos komisijos narių 11 balsavo už pasiūlymą ir Egipto atstovas susilaikė. Komisijos priimtas nutarimas perduotas svarstyti politiniam komitetui, kur laukiama smarkaus Sovietų bloko pasipriešinimo, bet manoma, kad už šį pasiūlymą politiniam komitete pasisakys bent 42 kraštai ir jis bus tikrai priimtas.

ATVYKO JAV DALINIAI

Reykjavikas. — Islandijai prašius ir tuo reikalu pasirašius su JAV sutartį, salos karinei apsaugai JAV pasiuntė Islandiją pirmuosius armijos, laivyno ir aviacijos dalinius.

Islandija įeina į Atlanto pakto sąjungą, bet pati neturi jokių ginklų pajėgų. Salos vyriausybė yra nutarusi, kad karo atveju Islandijoje sąjungininkai užimtų tas pačias pozicijas kaip ir praėjusio karo metu. Bet buvo palikta jai pačiai nuspręsti, kada turėtų čia sąjungininkų daliniai atvykti. Dabar Islandijos vyriausybė nusprendė, kad jau laikas sustiprinti salos apsaugą ir paprašė, kad JAV atsiųstų tam reikalui savo karinius dalinius.

ŠNIPO KILMONE

New Yorkas. — Julius Rosenbergas, nuteistas mirti už atominį paslapčių perdavimą Sov. Rusijai karo metu, pervežtas į mirtininkų patalpas Sing Sing kalėjime. Su juo kartu mirti nuteista jo žmona ten jau nuvežta seniau.

— Britų konservatorių partijos vadas W. Churchillis atšaukė visus įsipareigojimus ir vykdą į ligoninę operacijai.

Fuchsa ketina paleisti

Londonas. — Anglijos spauda skelbia, kad galys būti paleistas iš kalėjimo atominis paslapčių šniaps Dr. K. Fuchs. Jis stipriai saugomas testų savo atominis tyrinėjimus. Kaip anksčiau buvo pranešta, Fuchsas, kalėjime būdamas, suradęs būdą pagaminti ir vandens bombai. Tomis pat sąlygomis galys būti paleistas ir

už atominį paslapčių išdavimą kalinamas Dr. A. Nunn.

— Egipto vyriausybė nusprendė baigti karo padėtį su Vokietija.

— Čekoslovakijoje nuteisti nuo 18 mėn. iki 25 metų kalėjimo septyni jaunuoliai, kurie sunaikino Stalino paveikslą.

Ruošiamiesi naujai priešų ofensyvai, Jungt. Tautų daliniai keliai į patogesnes gintis pozicijas.

Bradley gina vyriausybę

Washingtonas. — Po septynių dienų trukusio gynybos sekr. gen. Marshallio apklausinėjimo, senato komisija pradėjo klausinėti jungtinio štabo viršininką gen. Bradley. Dėl MacArthur karo planų gen. Bradley pasisakė neigiamai ir gina vyriausybės liniją. Jis pareiškė, kad MacArthur siūloma taktika įtrauktų JAV į "klaidingą karą, klaidingų laikų, klaidingų vietų ir su klaidingu priešu." Bradley palaiko gynybos sekr. gen. Marshallio nuomonę, kad padarius kinų komunistams pakankamai didelių nuostolių, galima juos priversti eiti į taikias derybas ir nerizikuojant įsivelti į pasaulinį karą. Generolas pripažino, kad negalima griežtai tvirtinti, jog, dabartinės linijos laikantis, tikrai pasaulinio karo bus išvengta,

bet, jo nuomone, dabartinėmis sąlygomis tas kursas geriausias.

Bradley pažymėjo, jog štabo viršininkai vieningai sutinka, kad, panaudojus MacArthur siūlomas priemones, į karą gali įsikišti ir Sovietai. Tai pat jis neigė, kad valstybės departamentas pakeitęs štabo viršininkų pasiūlytus planus, nors nuomonių skirtumų pradžioje ir buvo. Dėl MacArthur pareiškimo, jog štabo viršininkai buvo paruošę direktyvas, kurios buvusios paralelinės jo programai, Bradley pažymėjo, jog tai nebuvusios tikros direktyvos, bet planai, kurie planavimo stadijoje ir pasilikę. Dėl MacArthur pasiūlymo, kad būtų į kovą įtrauktos Čiang Kai-Seko pajėgos štabo viršininkai buvo nuomonės, kad jos esančios mažos karinės

vertės. Kalbėdamas apie Kinijos blokadą, Bradley pasisakė pritaręs ūkinei jos blokada, o jūrinei ne, kadangi tai jau yra karinė akcija, kuri be visų Jungt. Tautų narių pritarimo negalėtų būti veiksminga.

Bradley taip pat pabrėžė, jog užsimojimas atšaukti MacArthurą kilo ne iš štabo viršininkų ir kad to atšaukimo priežastis buvo politinio pobūdžio. Paklaustas, ar jis laiko tinkamu gen. MacArthur atšaukimo būdą, Bradley pareiškė, jog būtų buvę geriau, jei tai būtų buvę įvykdyta kitu būdu ir kitu būdu būtų numatyta tai įvykdyti, bet vėliau tai būtų pakeista.

Bradley atsisakė pasakyti, kas buvo Baltuosiose Rūmose kalbėta, kai balandžio 6 d. prez. Trumanas su savo patarėjais pirmą kartą svarstė MacArthur atšaukimą. Jis pareiškė, jog be prezidento sutikimo negalys ty dalykų pasakoti. Komisijos pirm. senat. Russell pripažino, kad generolas turi pagrindo ty dalykų nepasakoti, bet pažymėjo, jog komisijos nariai gali šį klausimą ir kitaip išspręsti. Šiuo atveju galėtų būti pradėtas tyrimas, ar generolas turi teisę atsisakyti senato komisijai tuos dalykus papasakoti.

ILGAI KALBĖJĘ, PRITRŪKO PAGALIAU KALBOS

52 kartą posėdžiavę dar nesutarė dėl darbų tvarkos.

Paryžius. — Užs. reik. viceministerių konferencija jau 52 kartą posėdžiavo, bet ir ligi šiol vis dar nesutarė dėl numatomos užs. reik. ministerių konferencijos darbų tvarkos. 51 posėdis užtruko puse trečios valandos, bet per tą laiką nepadarė jokios pažangos. Buvo svarstoma, kokia vieta ministerių darbotvarkę turi teikti Vokietijos demilitarizavimo klausimui ir kaip turi būti formuluotas visuotinio nusiginklavimo darbų tvarkos punktas. Vakarai yra nuomonės, kad apie Vokietijos demilitarizaciją turėtų būti kalbama tik tuomet, kai bus apsvaistinti kiti nusiginklavimo punktai, o Sovietai nori, kad nuo Vokietijos klausimo derybos būtų pradėtos. Taip pat Sovietai nori, kad būtų tariamasi tik dėl didžiųjų

valstybių nusiginklavimo, o Vakarai reikalauja, kad būtų aptarta viso pasaulio nusiginklavimas. Su Sovietų pasiūlymu Vakarai nesutinka todėl, kad tuomet Sovietai turėtų laisvas rankas didinti savo karo pajėgas, ginkluodami savo satelitus, o Vakarai pagal sutartį turėtų nusiginkluoti.

52 posėdis truko vos porą minučių, nes pasirodė, jog dalyviai neturi nieko naujo diskutuojamais klausimais pasakyti. Tad posėdis atidėtas kitai dienai.

MIN. J. SAVICKIS IŠVYKO Į OSLO

VLIKO įgaliotinis min. J. Savickis, atlikęs savo misiją Stockholme, išvyko į Oslo, kur darys žygių įvairiais mūsų krašto ir jo laisvinimo reikalais.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Valst. Departamento sekr. Achesonas pareiškė, jog jis nesireikia pasitraukti iš pareigų, kol jį prezidentas tose pareigose laikys. Šiomis dienomis buvo pasklėdę gandai, kad jo pasitraukimo galima laukti artimiausiu savaitę būvy.
- Žiniomis iš Londono, JAV pasiuntinys Gifford paprašęs anglų užs. reik. ministeriją padaryti pastangų, kad Graikija ir Turkija įstotų į Atlanto pakto sąjungą pilnateisiais nariais.
- J. F. Dulles birželio 2 d. vyks į Londoną, kur su anglais tarsis taikos sutarties su Japonija klausimais.
- Tel Avivo policija suėmė 35 asmenų atentatininkų grupę, kuri norėjo išsprogdinti Izraelio parlamentą. Grupė ruošė "religinį karą" prieš Ben Gurion vyriausybę, kuri esanti priešinga žydų religinėms tradicijoms, ypač šabo šventimo atžvilgiu.
- Kinų nacionalistų žiniomis, Sovietų padedami, kinų komunistai Poracel salose pradėjo statyti karinius įtvirtinimus.
- JAV aukščiausias teismas septynių nacių karo nusikaltėlių prašymą, kad jiems mirties bausmė būtų pakeista kalėjimu, atmetė.
- JAV senatas ir atstovų rūmai vienu balsu priėmė nutarimą paraginti Jungt. Tautas, kad uždraustų komunistinei Kinijai parduoti ginklus ir karines medžiagas.
- Nušalintojo Panamos prez. Arias byla bus svarstoma gegužės 25 d. Jis bus teisiamas už piktnaudžiavimą savo įgaliojimu.
- Italijoje įvyko žemės drebėjimas, kuris buvo jaučiamas Venecijoje, Veronoje, Bolonijoje, Pavijoje, Genujoje ir kitose vietose. Nukentėjo nemaža pastatų, bet žmonių aukų nėra.
- Bolivijoje įvyko karinis perversmas. Prez. Urriolagoitia pasitraukė, o valdžią perėmė trijų generolų ir septynių pulkininkų grupė.

Korėjos fronte

Komunistai pradeda ofensyvą

Tokio. — Pastarosiomis dienomis apimtus Korėjos fronte kovos vėl pradeda stiprėti, komunistams pradėdant naują ir, kaip manoma, gal didžiausio masto ofensyvą iš visų ligi šiol buvusių. Vienuolikos karo mėnesių laikotarpy tai jau ketvirtoji jų ofensyva.

Šiuo metu viduriniame fronte kinų komunistai yra sutelkę apie 390.000 vyrų, o rytų ir vakarų fronto sektoriuose yra apie 100.000 šiaurės korejiečių.

Pirmos ofensyvos bandymus komunistai pradėjo viduriniame fronte sektoriuje, pradėdami puolimą su 75.000 vyrų.

Pasitraukė lenkų diplomatas

Paryžius. — Lenkų atstovybės kultūros reikalų attache Cz. Milosz pareiškė, kad jis nutraukė su komunistine Varšuvos vyriausybe visus santykius, nes Lenkija ypač labiau paverčiama Rusijos provincija. Milosz yra didelio garso lenkų poetas. Jis pažymėjo, kad buvo šaukiamas grįžti į Varšuvą, bet nusprendęs likti Paryžiuje. Apie komunistų Milosz pareiškė, jog stalinizmo pagrindinė taisyklė — visus ir visuomet apgaudinėti.

ĮRUOŠIAMOS SLAPTOS KARINĖS BŪSTINĖS

Washingtonas. — Gynybos įstaiga paskelbė, jog už Washingtono ribų bus įruoštos slaptos būstinės karinių štabų, kuriomis būtų naudojamos, jei priešas sunaikintų Pentagoną arba kitus karinius biurus. Vietos toms būstinėms esančios jau parinktos. Paskelbta taip pat, jog ir kitos valdinės įstaigos imasi panašių planų, kad galėtų tęsti darbą, jei būtų puolamas Washingtonas.

Vakarinėje fronto daly kol kas ramu.

Miglos ir žemi debesys kliudė veikti sąjungininkų aviacijai, todėl paskutinę dieną buvo įvykdyta tik apie 200 kovos skridimų, kurie buvo nukreipti prieš komunistų kariuomenės telkinius ir atramos bazines.

Iš kovų srities, kaip ir paprastai ofensyvų metu, žinių maža tėra. Pažymima tik, jog komunistų puolimo visomis pajėgomis laukiama artimiausiomis dienomis, bet sąjungininkų pajėgos yra užėmusios geras pozicijas ir pasiruošusios prieš puolimus atremti. Tad manoma, jog ir ši ofensyva komunistams neduos jokio stambesnio laimėjimo, o tik padarys didelių nuostolių.

SVARSTO PIETRYČIŲ AZIJOS GYNYBĄ

Singapuras. — Čia prasidėjo JAV, Anglijos ir Prancūzijos aukštųjų armijos, laivyno ir aviacijos karininkų konferencija, kurios tikslas aptarti pietryčių Azijos strategiją. Manoma, jog čia buvo aptarta, kaip turėtų būti atremti Sovietai, jei jie pradėtų agresijos žygi pietryčių Azijos kryptimi.

PRAŠO ATŠAUKTI STALINO PREMIJĄ

Maskva. — Stalino premijų komitetas kreipėsi į ministerijų tarybą, kad atšauktų H. Zuckovski premiją, kuri buvo jam paskirta už operą "Iš gilumos mano širdies". Joje vaizduojamas Ukrainos kolchozų gyvavimas.

Premija buvo paskirta dar prieš šios operos premjerą. Bet kai įvyko jos spektaklis ir ją pamatė Stalinas su kitais Politbiuro galingaisiais, "Pravda" tuojau paskelbė, kad Zuckovskio opera pilna trūkumų, o premijų komitetas pripažino, kad kirtika "teisinga" ir paprašė atšaukti premiją.

Dr. Kazys Sruoga - Veržikas

KAM TARNAUJA LIETUVOS PARTIZANAI

- "Fašistai ir banditai"
- Dabar parūpo vakarams
- Bijo sovietų, bijo ir caro šešėlio
- Pastumdėlis ar tautos herojus

Cicero, Illinois. — Kiekvienam tikram lietuviui klausimas aiškus, Lietuvos partizanas aukoja savo gyvybę už Lietuvos laisvę nelygioje kovoje. Jis tatau daro jau septyniolika metų. Kiekvienas supranta, ką tatau reiškia Sovietų okupacijos sąlygose. Bet tai tui gražu ne viskas. Lietuvos partizanas bus pirmose pozicijose ir vadovaus, kai ateis lemiamas ginkluotas susirėmimas dėl nepriklausomos Lietuvos.

Bet gi Lietuvos partizanas, kaip ir kitų Sovietų okupuotų tautų partizanai, buvo labai neteisingai vertinami daugelio vakarietiškių tautų ir jų politikų. Tuoju po karo visi, kas mėgino priešintis Sovietų jungui, buvo apšaukti fašistais ar tiesiai — banditais. Mat, jie kovojo ir nepripažino Jaltos ir Potsdamo susitarimų ir tuo būdu gadino nugalėtojų — Sovietų ir kitų nuotaikas. Šimtai ir tūkstančiai buvusių partizanų ar jų pasekėjų skaudžiai dėl to nukentėjo ne kur kitur, bet laisvuose demokratiškuose Europos kraštuose. Mat, tikėtasi, kad Sovietai greit sumals partizanus ir tada ne tik Sovietams, bet ir jų sąjungininkams bus ramu. Bet išėjo kitaip...

Kokie Sovietų santykiai su Vakara, dabar yra visiems aišku. Kokiems įvykiams dabar ruošiasi abi pusės, taip pat niekam nebėra daug abejonių. Paminėsiu tik tai, kas viešai iš spaudos žinoma. Pabaltijo kraštuose, ypač arti jūros, Sovietai galvotrukiais ruošia povandeninių laivų bazes, radaro stotis, kariškus aerodromus, slaptųjų ginklų įrengimus ir daug kitų dalykų. Prieš ką tai nukreipta? Tai jau tikrai ne prieš Sovietų okupuotas tautas...

Kiekvienas, kas ruošiasi kariauti, žinoma, yra nepaprastai suinteresuotas turėti penktąją koloną priešo užpakalyje. Ir štai jau demokratinė kraštų spauda praneša, kad vien Pabaltijėje yra apie 7000 partizanų. Ukrainos partizanai turi daugelį divizijų, turi net savo pinigų. Net yra išleidę savo paskolos lakštus, kurie bus apmokėti sukūrus, atkariavus nepriklausomą Ukrainą. Vokiečių pogrindis Sovietų okupuotose žemėse taip pat kariškai organizuotas ir paruoštas. Yra dar ir daugiau dalykų, kurie nėra viešai skelbiami.

O vis dėlto ir dar šiandien retai kuris iš Vakarų demokratinė valstybių vadovų aiškiai pasako, kad jeigu bus karas prieš Sovietus, tai bus kariaujama už visų bolševikų pavergtų tautų išlaisvinimą ir kad todėl partizanai turėtų būti pirmieji talkininkai tokiam kare. Ne. Kalbama apie tai, kad Sovietai turėtų laikytis dabartinių su jais sudarytų sutarčių (Jaltos ir kt.). Kalbama, kad jei Sovietai pulktų kitas tautas, tai būtų karas, ir partizanai būtų tokiam kare penktoji kolona.

Kodėl taip kalbama? Bijoma supykinti bolševikus. Dar daugiau. Bijoma supykinti ir tuos "baltuosius" caro dvasios rusus, kurie svajoja apie bolševikų galą ir, visvien, pavergtųjų tautų okupaciją. Tokių ir šiais laikais, pasirodo, dar nemažai esama. Tokiems tikslams, suprantama, nei vienos Sovietų pavergtos tautos partizanas netarnaus. Partizanas nėra penktosios kolonos pastumdėlis. Jis tautos herojus. Jis nepalūžo prieš žiauriausius okupantus. Jis nesilenks ir prieš klatingus kitokius planus. Tie laikai jau praėjo.

Amerika vėl gi sudaro išmintingą ir garbingą išimtį. Visu pirma Amerika niekada nepripažino ir nepripažįsta Sovietų okupacijos. Toliau, Amerika nebebijo supykinti bolševikus. Duoda savo balsą pavergtiems lietuviams jau ir lietuviškai. Amerikoje jau atsiranda įtakingų politikų (Stassen ir kiti), kurie nesvyruodami šaukia, kad jau atėjo laikas skelbti kovą už visų pavergtųjų tautų išvadavimą. Gal ir nebeilgai teks belaukti, kada ir oficialūs politikai aiškiau ir atviriau toms idėjoms pritarės.

Lietuvos ir kitų tautų partizanai tik tokioms idėjoms tarnauja, tik už jas gudo savo gyvybę. Tatau turime aiškiai visiems pasakyti.

Vizituoti JAV atvyko Norvegijos min. pirm. Einar Gerhardsen su žmona.

MIRĖ KAN. P. DOGELIS

ELTA praneša, kad iš Lietuvos gautomis žiniomis, Kau-ne mirė kan. P. Dogelis ir kan. A. Sabaliauskas - Žalia Rūta. Taip pat patvirtinamos jau anksčiau buvusios žinios apie mirtį prel. Januševičiaus ir buvusio Vilkaviškio seminarijos rektoriaus prel. J. Naujoko.

LIETUVOJ IS 3.628 MAŽESNIŲ KOLCHOZŲ SUKURTA 1.369 DIDELI

Jau ligi praėjusių metų lapkričio pradžios 85% Lietuvos ūkininkų buvo suvaryti į kolchozus. Iš komunistų partijos centro komit. sekr. Trofimovo pranešimo matyti, kad iš buvusių 3.628 mažesnių kolchozų Lietuvoje sudaryta 1.369 didieji. Šiuo metu vykdomas buvusių ūkininkų trobsių griovimas ir statomi kolchoziniai dvarai, kuriuose turės gyventi visi naujieji kumečiai. Ligi 1952 m. pabaigos numatyta nugriauti visus buvusius Lietuvos kaimus ir suvaryti visus kolchozininkus į kumetynus.

Žiauraus karo kankinamos Korejos vaikai susidomėję žiūri, kaip JAV kariai ruošiasi pradėti šaudymą iš 155 mm. "Long Toms".

ĮVAIRIOS ŽINIOS

ALTO VYKDOMASIS KOMITETAS WASHINGTONE

ALTO Vykd. Komitetas lankėsi WASHINGTONE Valstybės departamente ir per jį padėjo JAV vyriausybei už lietuviškąs translācijas per "Voice of America" į Lietuvą, už Pabaltijos tautų priėmimą į National Committee for Free Europe ir už įkurdinimą šiame krašte apie 25,000 lietuvių tremtinių.

Pažymima, kad JA Valstybių valdžios sferose šiandien Lietuvai rodoma žymiai daugiau simpatijų negu bet kada pirmiau.

Kalbėdamas ALTO Vykd. Komitetas su senatorium Paul Douglas (iš Illinois) pajudino Genocido konvencijos ratifikavimo reikalą. Senatorius pažadėjo daryti žygių, kad Genocido konvencijos ratifikavimas būtų paskubintas.

MOTERŲ SKUNDAS JUNG-TINEMS TAUTOMS

Lake Success (NY) (LAIC) — Gegužės 7 d. Common Cause Tarptautinio Moterų Skyriaus delegacija atsilankė į Jungt. Tautų Moterų Statuso Komisijos posėdį ir įteikė memorandumą. Šį memorandumą priėmė komisijos pirmininkė Marie Helene Lefaucheux.

Rašte, kurį pasirašė Common Cause pirmininkė, Mrs. Natalie Wales Paine, yra nurodoma, kad "teroras, diskriminacija ir persekiojimas nepranyko su naciškuoju režimu, bet tebesitęsia tokiuose kraštuose, kaip kad Bulgarija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Rumunija, ir kitur."

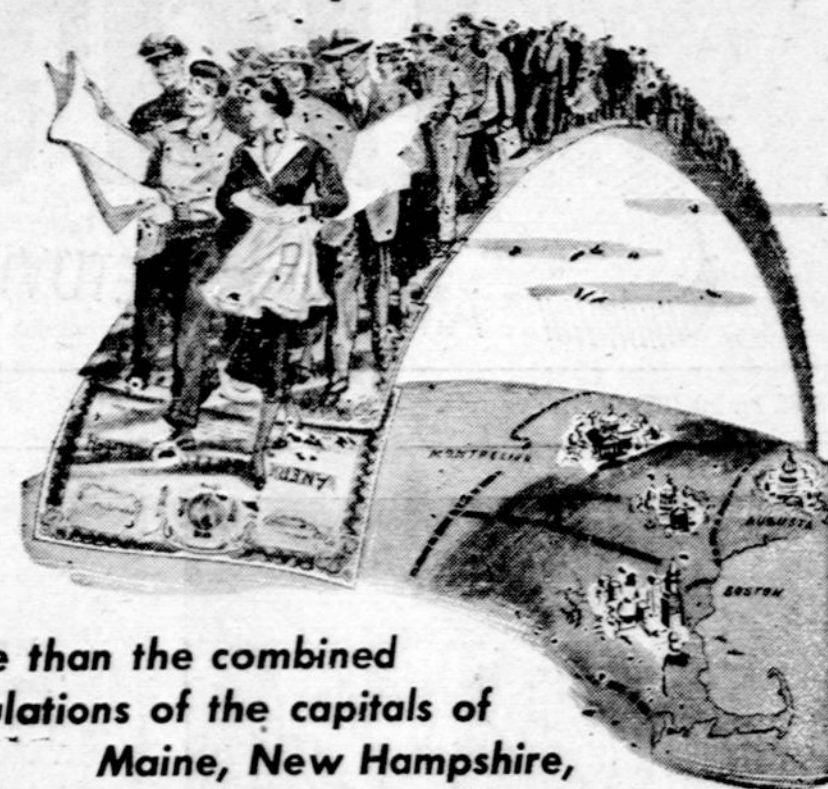
Priverčiamųjų darbų stovyklos, trėmimai, maisto stoka, šeimos gyvenimo varžymai ir skaldymai naikina tautas ir paniekina moterystę, neleidžia sukurti ir auginti normales šeimas. Tokia praktika paneigia JT paskelbtas Žmogaus Teises. Memorandumas išveda, kad komisijos darbotvarkėje "socialės ir ekonominės diskriminacijos prieš moteris išvengimas" ir keli kiti darbai leidžia komisijai pradėti tyrinėjimą apie būklę pavergtuose kraštuose. Todėl prašoma darbotvarkėn įtraukti šį tyrinėjimą, "tikslu sustabdyti tokias antihumanitarines ir paniekiančias moterų būklės sąlygas aukščiau minėtuose kraštuose."

Amerikietė lietuvaitė Marijona Kižytė taip pat dalyvavo šioje delegacijoje. Atstovė iš-tisą dieną lankė įvairių valstybių atstoves ir pateikė davi-nių apie būklę įvairiose Sov. pavergtuose valstybėse.

BOLŠEVIKINIAI BIURO-KRATAI SIAUCIA

"Sov. Litva" kažkoks, tur būt, iš Maskvos atgabentas E. Čeparin pasakoja apie "Glav-legsbit" bazės pareigūnų pasi-vaikščiojimus" 15 kub. metrų lentų reikalą. Tiek jų "Glav-legsbit" buvo paskirta, bet gauta tik 6 kub. metrai. Likusiems 9 kub. metrams gauti reikėjo tris dienas vaikščioti, kad gautų iš Miško Tiekimo Istaigos įsakymą, kurį reikėjo dar įregistruoti "Lietmedžio" treste. Bet šio tresto viršininkas Riskin už leidimo įregistravimą pareikalavo duoti 3 kart per 2 metus po 2 kilimus.

Now - a million people own the Bell Telephone Business

More than the combined populations of the capitals of Maine, New Hampshire, Massachusetts and Vermont

Tai reikšmingas faktas Amerikos biznyje. Skaičius žmonių, kurie naudoja telefoninį patarnavimą (Bell System), pasiekė vieną milijoną.

To inekados anksčiau nebuvo. Pasaulyje nėra tokios biznio įmonės, kuri turėtų net pusę to, ką turi Amerikos Telefono ir Telegrafo bendrovė.

Tie žmonės yra iš visų gyvenimo sričių. Jie gyvena 19,000 vietovių — miestuose ir kaimuose ir ūkiuose — visame krašte. Iš 45 šeimynų viena naudojasi A. T. & T.

Daug jų gyvena Naujoje Anglijoje,

yra aptarnaujami Telefono ir Telegrafo bendrovės, kuri priklauso Bell System.

Daugiau kaip 15.000 tarnautojų dirba N. Anglijos Telefono ir Telegrafo bendrovėje.

Pusė iš jų yra moterys.

Milijonai žmonių daro santaupas, pirkdami įrankius, namus, elektros reikmenis ir k. Visa tai jiems suteikia greičiausia ir patikimiausia telefono tarnybą.

Tai labai svarbu taikos metu. Tai dvigubai reikšminga dabarties įtemtu metu.

The NEW ENGLAND Telephone & TELEGRAPH Company

335-3

Tik FORD savo paskyrimė

- ✓ teikia gerą V-8 jėgą
- ✓ siūlo automatinį vairą
- ✓ siūlo puikias sėdynes 5 asmenų erdvei vietai
- ✓ siūlo automatinę ekonomišką mylių matuoklę
- ✓ turi dvigubus King-Size stabdžius
- ✓ siūlo tris važiavimui atvejus:

CONVENTIONAL • OVERDRIVE • FORDOMATIC®

Pasižymėk tą ateičiai!

JŪS GALITE PERMOKETI, BET NEGALITE GERIAU PIRKTI.

May is National Car Safety Check Month. Check your Car, Check Accidents

"Test Drive" the

51 FORD

SIGNATURE

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

Application for reentry pending at Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00	Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00	Viena kartą savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50	Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50	Užsieny 1 kartą sav-tę metams \$3.50

417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV. 8-7012

ESU AMERIKIETIS

Kiekvienas žmogus džiaugiasi savo kraštu. Tai yra suprantama ir taip reikia. Žmogus su žeme suauga labiau negu jis kartais mano. Žemė įsigeria į mūsų dvasią ir per visą gyvenimą iš savo glėbio nepaleidžia. Užsimiršti galima, kiton šalin pakliuvus, bet gimtos žemės paliktų pėdsakų iš širdies ištrinti neįmanoma. Pasitaiko, tiesa, kartais žmonių, kurie sakosi su jokia žeme nesuauge. Gerai į juos įsižiūrėję, atpažinsime pasaulio valkatas arba pinigų vertelgas. Jokiai visuomenei naudos jie neneša.

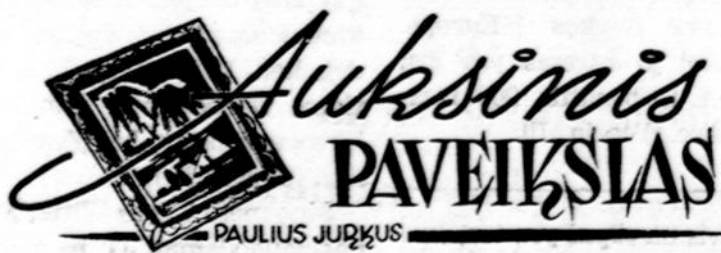
Visuomenė jungiasi gimtojo krašto ryšiais. Vienoda žemė po kojomis ir vienodas dangus iš viršaus sudaro ir vienodesnes nuotaikas, kurios žmones suriša. Kai jie susirenka iš visų pasaulių, susineša ir didesnius skirtumus. Aplyginti juos ir suderinti reikia jau gero laiko.

Amerika tą laiką yra jau laimėjusi, nors masės žmonių į ją vis tebeplūsta. Bet ji jau turi įgyti savo vėdą ir savo praeitį. Daugumas yra jau suaugęs su šiuo kraštu kaip su savu. Dauguma jau čia yra gimusių iš kartos į kartą. Tai nėra tik kraštas geriau užsidirbti ar aukščiau prasimušti, bet širdimi miela šalis, kurios pasilgstama, kitur išvykus. Ji duoda ir savo vardą: "esu amerikietis."

Tuo vardu yra vadinama ir viena diena metuose. Ji rodo, kad Amerika vis dar jungiasi, skiepydama meilę šiam kraštui ir ištikimybę demokratinėi santvarkai. Demokratiją čia ugdė žmonės įvairių kraštų ir įvairių tautų. Jų širdys ne iš karto prisirišo prie šio krašto. Naujoje žemėje pradėjo juos rišti tik tai vienas dalykas: kad jie žmonės ir norėjo tvarkytis kaip žmonės. Dėlto laisvės žmogui vargu, ar kitur tiek berasi.

Bet paskiro žmogaus laisvėje visada glūdi ir kai kurie pavojai kraštui. Jis kartais linksta nederinti savo asmens siekimų su visos visuomenės rūpesčiais. Tenka jį prilaikyti ir ugdyti. Dienos, kurios viešai pabrėžia, kad pirmiausia priklausai šiam kraštui, siekia sustiprinti tą taip margą Amerikos visuomenę.

Vis dėlto tai neina taip toli, kad atimtų laisvę žmogui reikštis tuo, ką jis savo dvasioje turi gero. Amerika tuo ir stipri, kad iš daugelio tautų ji paveldėjo didelius dvasios turis su pačiais žmonėmis. Kas juos savo dvasioje ir toliau ugdo, atsiremdamas sava tauta, turi pagrindą drąsiai sakyti, kad yra geras amerikietis.

PAULIUS JURKUS

8

Išbėgau su kastuvu į daržą. Vartau svetimą žemę. Ji tokia juoda, traši, veši, kaip sviestu patepta. Tačiau ne ta, ne mūsų žemė. Namuose, saulei leidžiantis, žemės kvapo pilna visur, ir laukuose, ir soduose. Atidarai langą ir jauti, kaip viskas bunda, keliasi naujam žydėjimui ir derliui. O čia ne taip žemė kvėpia, ir gana. Staiga kilo vaizdai, kaip be manęs padarys darželį, kas jį išplauos, išbraižys lysves?

Vakare Ivano dovanotas paveikslas švietė tom pačiom spalvomis. Visai kaip mūsų namuose, viršum didžiųjų klevų... Atskrenda ten gandas ir snapu kalena. Kudroje kurkia varlės. Tada matai nuo kalnelio baltuojančius kelius. Jie raivosi, slepiasi už krūmokšnių ir vėl suskubę kyla kalvų kuprom. Ir noris tada kažkur eiti, keliauti, kažką brangaus sutikti ar pamatyti.

Kiekvieną vakarą tėviškė budo manyje. Girdėjau durų girdžėjimą, tėvelio žingsnius ir tolimas dainas. Pasidarė ilgu ir slopu šitam name. Nebuvo vakaro draugijų. Ilga diena visus nubaidė nuo kortų ir linksmy pokalbių. Reikėjo eiti į lauką ir ten pradėti gyventi dieną. Bet kaip? To aš nemokėjau. Miesto gyvenimą vaizdavausi tik kambaryje, bet dabar kambarys pasiliko tik nakties buveinė.

Laukiau Zigmanto. (Jis turėjo tuo metu parvažiuoti). Maniau, gal jis įves į naujo gyvenimo ritmą. Bet jis atsiuntė telegramą: negalys, prasidėjo egzaminai. Pastebėjau, dėdė, trupučiuką nervinosi.

Buvo slopu ir sunku. Išėjau laukan, išsiverčiau pro mažas gatveles už miesto. Norėjau pamatyti pavasarė-

Rusiškosios masės plėtimasis

Vakarų pasaulis didžiausiu savo priešu laiko komunistinę sistemą. Jai žlugus, manoma, pradingtų ir tas pavojus, kuris dabar graso daugumai tautų. Toliau tęsiasi nuo Rusijos tautoms, kaip Prancūzijai ir Anglijai, tikrai ateitų atvangos metas. Tuo tarpu artimesnės kaimyninės tautos, kurios dabar yra rusų pavergtos, vargu beįsisuktų iš naujos vergijos. Nelaisvėje jas stengtųsi išlaikyti imperialistiniai rusų tautos siekimai. Jie buvo visiems žinomi carų laikais, paliko nepakitę bolševikų politikoje, nieku nepasikeitė ir naujiems baltiesiems atėjusi į valdžią. Demokratinė Rusija, jei tokia įsikurtų, siektų išlaikyti diktatūrinės komunistinės Rusijos apžiotas sienas. Tai parodo po pasaulį išsiblaškę rusų emigrantai. Jie kovoja su komunizmu, bet kovoja ir už "nedalomąją Rusiją" su visu priedu—pavertgomis tautomis. Mat, rusų tauta, tariant prof. K. Pakšto žodžiais, yra visai, gajai ir pasinešusi užvaldyti pasaulį savo mongoliška kultūra. Ką dabar daro bolševikai arba dar caro žandarai, darys ir naujos kartos rusai. Bus ir kas juos paremia. Rusijos kaimynams tai nėra džiugus faktas.

JAV už Rusijos imperiją

JAV šiandien yra pati demokratiškiausia ir galingiausia pasaulio valstybė. Ji visus žavi savo laisvėmis ir nenuilstama kova už tikrąją taiką. Dėl "šventos ramybės" bolševikams ji daug kur nusileido, kol jie užlipo ant Korėjos ir JAV politiką sukietino. Bet kieta ji pasidarė tik bolševikiniams Rusijos valdovams. Rusams demokratams ji ir toliau paliko minkštą, įsitikinusi, kad pakerinę demokratine Rusija turi išlikti didelė ir ūkiškai stipri valstybė.

Sunku šiandien dar apčiuopti tokio JAV nusistatymo pagrindus: ar nulemia tik tai pramatomas biznis, ar stipri rusų emigrantų įtaka valstybės departamentams? Vienas šio departamento politikų—Rusijos reikalų specialistas Kermion—neseniai spaudoje patvirtino, kad

jančius dirvonus. Ne tie laukai, ne tie languoti laukai su savo kalneliais, upeliukais ir krūmokšniais.

Pakelę sukukavo gegutės. Tai tau! Gegutė kukuoja! Visai kaip namuose. Bet jos balsas atrodė toks skurdus. Nėra jai čia beržynų, kur kvepia jaunos šakelės, kur murma šaltinėliai. Namuose atidarydavau langus ir jausdavau, kad akmenėlis, ir tas, girdi gegutės šauksmą, o čia — tokie pilki nebylūs laukai.

GEGUŽĖS gale buvo didžioji mugė, puošniausia miestų šventė. Dėdė nė iš šio nė iš to išvažiavo keliom dienom pas savo draugus. Likausi viena ir pradžiugau—nereikės priimti svečių, su jais pilstyti arbatą, galėsiu paklajoti mieste ir išsiblaškyti.

Vidurdienį, kai visas miestas jau virė kaip katilas, išėjau į mirguliojančias ir skubančias gatves. Išpuosėtos, vainikuotos krautuvėse plaukė žmonės, išsinesdami glėbius pirkinių. Į jų vietą kitai, tokie nerūpestingi ir linksni, smuklėse ir svetainėse grūdosi už stalų, gėrė arbatą ir triukšmingai šnekėjosi.

Stabtelėjau prie Ivano krautuvės, kurios languose grūte grūvo visokios prekės, o viduje žmonės už lyg bitės avilėje. Sumaniau užėiti ir ką nors nupirkti savo namiškiams.

Spūstyje Ivanas greit pastebėjo ir prisidė mane prie bufeto. Jis tuoj atspėjo mano kėslus ir pasiūlė gražią vyno bonką, kurį vaizdavo plunksnuota indėna. Ivanas buvo linksmas ir pasiūlė aplankyti kitus mugės paviljonus. Skubiai sutvarkęs visus reikalus ir palikęs tarnautojus vienus, jis mane palydėjo į prekyvietę.

Pro dideles vertėvų eiles, jų palapines grūdosi žmonės, keldami dulkes ir triukšmą. Vidury aikštės — cirkas. Jo prieangyje, ant aukštumėlės, grojo dūdos, vartėsi juokdariai, tvirtuoliai vyrai kilnojo akmenis, rijo kalavijus ir kvietė visus užėiti pas juos. Plaukė pro tuos dūdorus ir išsitiesusius juokdarius, kol atsidūrėm parko paviljonuose. Įvairiausios prekės grūte grūvo ant stalų, o bebrų, lapių kailiais galėjai, rodos, visą

Vidurio Europos Federacija

Būsimosios Europos ateitį kuriant

A. ERDVILAS

JAV palaikys didelę ir stiprią Rusiją. Vadinasi, kam lemta šalia Rusijos gyventi ir vargti, tam nėra džiugi ši žinia.

Vokiečių veržimasis nedinges

Kas gyvena į vakarus ir į pietus nuo Rusijos, turi dar ir kitą didelį kaimyną — Vokietiją. Ji po dviejų pralaimėjimų nieko neužmiršo ir nieko neišmoko. Po trečiojo pasaulinio karo, nėra abejonės, ji vėl pakils didelė ir stipri su savo imperialistiniams siekimais, kurie visada linko ir links į rytus. Čia, kaip žinome, Vokietija su Rusija tai susikerta, tai susitaiko — ir vis dėl įsiterpusių tarp jų mažųjų kaimynų. Tai juos puola ir grobia, tai dalinasi ir drasko. Gana dažnai abiem didiesiems astrinti nagus palengvina mažųjų nesutarimas — jų teritoriniai ginčai.

Ginčams painių klausimų netrūksta

Toje Vidurio Europoje, tarp Rusijos ir Vokietijos, ginčams objektų niekada netrūko ir netrūksta. Štai, Vilniaus ir Klai-

pėdos užburta problema. Gudų pretenzijos į Lietuvos teritoriją. Ukrainiečių - lenkų ginčai. Dancigo klausimas. Čekų, slovų ir čekoslovakų klampynė. Nepriklausomos Makedonijos valstybės sąjūdis. Nelaimingai sulipdytosios Jugoslavijos neatmezgamas mazgas ir t.t. Sunku tikėti, jog visa tai bus galima išspręsti taikiu būdu. Anot vieno lietuvių politikų, "tas problemas sprendžiant bus badomasi ir durtuvaš ir... špygomis."

Reikėtų susirūpinti jau dabar

Kad nereikėtų badyti ir dideliems kaimynams patekti, Vidurio Europos mažosios tautos jau dabar turėtų susirūpinti savo ateitimi. Geriausias kelias iš visų jų painiavų, atrod, būtų stipri Vidurio Europos federacija. Prof. K. Pakštas tai idėjai propaguoti yra apmetęs ir smulkesnius planus. Apie tai jau buvo kiek lietuvių spaudoje užsiminta, o gyvu žodžiu jis neseniai savo mintis

PROF. K. PAKŠTAS

išdėstė Vidurio Europos federalinio klubo susirinkime Pittsburghe. Tas žymus mūsų geopolitikas pabrėžia: a. visoms dabar Rusijos pavergtomis tautoms pilna laisvė pačioms apsispręsti savo ateitį.

b. Pastoviai taikai ir neme-luotai laisvei užtikrinti turi susijungti į vieną galingą federaciją, kuri savo visokeriopą galybę įstengtų išlaikyti pusiausvyrą tarp Rusijos ir Vokietijos.

c. Visos problemos (ypačiai sienų) ir paruošiamieji Vidurio Europos Federacijos darbai turi būti atlikti, kiek galint pilniau, jau dabar ir čia Amerikoje.

Be to, prof. K. Pakštas siūlo sudaryti tarptautinį teismą Vidurio Europos valstybių sienoms ir ginčams spręsti. Autoritetingi to teismo sprendimai, laikui atėjus, pasitarnautų taikai Vidurio Europoje išlaikyti ir labai palengvintų pačiai federacijai susikurti.

Iniciatyva iš apačios

Mintis organizuoti Vidurio Europos federaciją buvo ir tebėra judinama ne kurių egzistinių vyriausybų, bet daugiau paskirų neoficialių asmenų, sakytume, entuziastų, "iš apačios." Romoje, Londone, Paryžiuje ir Frankfurte (Vakaru Vokietijoje) buvo įkurti nepriklausomi klubai tai idėjai skleisti. Frankfurto klubo pirmininku buvo VLIKO Vykd. Tarybos pirm. V. Sidzikauskas. Veikliausias klubas buvo Romoje. Emigracija visus juos kiek apsilpnino, o kai kuriuos visai iškrikdė.

Prieš metus šią patrauklią idėją Amerikoje ėmė gyvinti prof. K. Pakštas, dėstąs Duquesne universitete Pittsburghe. Jo iniciatyva čia buvo įsteigtas pirmas toks klubas JAV. Jame dalyvauja lietuviai, latviai, estai, vengrai, ukrainiečiai, slovakai, slovenai, lenkai ir čekai. Klubas įvai-

riems klausimams apsvaistyti daro posėdžius kas antrą pirminienį. Pirmininku yra prof. K. Pakštas, sekretorius—prof. C. Zebot (slovenas, buvęs Romos klubo sekretorius), vicepirm.—prof. Borsody (vengras—buvęs diplomatas Vašingtone), išd. adv. Lucky (ukrainietis). Imamasi iniciatyvos panašius klubus steigti kituose didžiuosiuose JAV ir Kanados miestuose. Vėlykų metu įvykusiame JAV geografų suvažiavime Čikagoje prof. K. Pakštas užmezgė ryšius su politiniais emigrantais Čikagoje ir Toronte, kurie pasižadėjo tokius klubus įsteigti savo miestuose.

Pastangos iš viršaus

Pittsburgho klubas jau randa pripažinimo netik įvairių Vidurio Europos tautų emigrantų sluoksniuose, bet taip pat Laisvajame Europos Komite. Neseniai gautame laiške pats komiteto pirmininkas džiaugiasi klubo veikla ir reikią tvirtą viltį sueiti į tampsresnius ryšius.

Idėja jau pradėta skleisti ir platesniuose politiniuose sluoksniuose. Federaliniais pagrindais Amerikoje yra susikūrę trijų didžiųjų partijų internacionalai: krikščionių demokratų, socialistų ir liberalų. Visuose aktyviai dalyvauja ir lietuvių partijų atstovai. Šiems tarptautiniams partijų jungliniams vadovauja įvairių kraštų politikai, kaip Mikolajczyk, Nagy, Varga, Dimitrov ir k. I. kurtas ir visų trijų grupių vyr. komitetas (š. m. balandžio mėn. 16 d. Vašingtone). Pirmininku išrinktas buvęs Vengrijos premieras Ferenc Nagy. Pabaltijo kraštus ir krikščionių demokratų uniją atstovauja prof. K. Pakštas. Teisų komisijoje yra VLIKO atstovas V. Sidzikauskas. Pirmajame posėdyje priimtoje rezoliucijoje pasisakoma už tautų apsisprendimo laisvę ir principiniai už federalinę idėją.

Lietuva ir Vidurio Europa

Lietuvių tauta yra viduryje tarp didžiųjų kaimynų. Jos geopolitinė padėtis yra bloges-

Nukelta į 4 pusl.

miestą iškloti — tiek daug jų buvo. Nupirkau motinai pirštines, o tėveliui papirosinę.

Plaukėm tolyn pro šaulius, kurie šaudė į pasirodantčius taikinius, gauruotas meškas, vyno butelius ir dideles pagražintas širdis. Parko aikštėje sukosi karošėlė — rusiškas malūnas. Dideli ratai kilo lig medžių viršūnių ir plėvesavo nuo įvairiaspalvių drabužių.

— Pasisukim, Anna Leonovna, — pasiūlė jis. — Būsi buvus pas mus ir nemačius visų linksmybių...

Nejaugi jis nieko nežino, pagalvoju, sėsdamosi šalia.

Riestaūsis vyras, apsilvilęs aksominiu išsiuvinėtu švarku, suskambino ir šūktelėjo mum, akim mirksėdamas ir juokdamasis. Ratas pradėjo sukstis. Kilom aukštyn ir staiga pasileidome žemyn. Kaskartą greičiau ir greičiau sukosi ratas, o su juo: visos parkas ir visa minia, sutvinusi į aikštės ir gatvės. Riestaūsis vyras mojo mums raudona skarele ir juokėsi, kai aš pradėjau drebtį. Staiga pajutau — stiprios rankos mane apkabino.

— Anuška, Anuška! — kuždėjo Ivanas prie manęs pasilenkęs, — aš išmesiu tavę! A, ne! Anuška, man viskas sukasi... Išvažiuok iš čia greičiau ir nekankink mane!

— Ivanai Aleksandrovičiau, kas jum! — išsigandus kalbėjau ir norėjau išsivaduoti iš jo stiprių rankų.

— Jūs ištekatė! Aš viską žinau, bet paklausykite mane — jum tik gero noriu, — nežudykite savęs. Jūs einate į mirtį.

— Palikite mane ir išleiskite!

Ratas sukasi, skambalai trenkia ir žmonės šaukia. Pagaliau sustojom. Man sukosi galva. Paprašiau išvesti.

Prasiskverbėm pro žmones ir patekome į upės pakrantę.

— Kodėl jūs manote, kad einu į pražūtį? — paklausiau.

— Kodėl? Ir jūs nesuprantate?

— Ne! Priešingai: vaizduojus savo ateitį šviesią. — Nėpyk, Anuška, kad aš toks. Aš — rusas. O jis

dažnai nežino, ką daro. Jis tuoj gali paleisti tau kulka ir dėl to verkti ir pats nusizudyti. Nėpyk, jau tokie mes, tokia mūsų motina Rusija... Jūs esate svetina, štai kas yra. Štai, dėl ko negali čia likti!

— Dabar tokie laikai, žmonės keičiasi, maišosi.

— O tai negerai, kiekvienas augalas turi savo žemę, kiekvienas žmogus savo kraštą. Ir kodėl jūs tai darote?

— Nieko čia nepaprasto.

— Išsivadėti namų, gimtos kalbos—jum nepaprasta! Anna Leonovna, tai bašų! Nežinau, kas yra kalbėti savo tėvų kalba, nežinau. Aš buvau svetur ir žinau. Rodos, po rublį sumokėtum už kiekvieną žodį, jei kas pasakytų rusiškai, nors zdrastvuite. Žinau, kad jūs namuose kalbate kita kalba.

— Taip, taip, bet reikia rinktis, kur geriau. Čia mažiau vargsiu ir daugiau turėsiu. O ten — nežinau... Brolis sako, kad galėčiau būti mokytoja.

— Pamatysit, kiek brangiai kainuos tas turtas. Pamatysit! Jis bus jūsų nelaimė! Vieną kartą atiduositė visus laukus, malūnus, pastatus už vieną dūmų kvapelį, kurs bus atneštas iš jūsų tėvynės.

— Man dėdė kalbėjo, kad reikia žmogui peraugti visą tautiškumą.

Prieję parko suolelį, susėdom. Ivanas kalbėjo įsikarsčyves.

— Gal būt, bet tai ateities dalykas; tai didelių žmonių darbas, o mes esame per daug įsikibę į žemę, į kalbą. Anuška, čia reikia stiprių pečių, o kas jų neturi, tas pražūva. Paklausykite mane, Anuška, paklausykite. Didelė mūsų Rusija, suskurdusi ir auksu pasipuošusi, kraujuota ir žydinti. Aš kalbu štai dėl ko, nes žinau, kokias skriaudas ten daro mano tautiečiai jūsų tautai. Ot kas yra! Jie jums neleidė skaityti iš savo knygų, o jūs skaitėte ir gerai darėte. Jūs kovojote ir laimėjote, ot kas yra, panele Anna. Ir jūs nenorite matyti, kur eis jūsų žmonės, ką jie darys.

— O kur jie gali nueiti?

— Toli, toli... Ateina kitas gyvenimas, Anna, ateina! Mes dar savo akimis matysime. Nebus taip, kaip buvo, nebus! Juk taip tvanku šiame pasaulyje.

LIETUVOS LENKIJOS SANTYKIAI AMŽIŲ BĖGYJE

Pabaiga

M. BIRŽIŠKA

Iš viso nusistatė vokiečių šioks toks modus vivendi su lenkų visuomene ir net slapto- mis jų organizacijomis bei karinėmis pajėgomis. Prasmu- kusi nuo pietų į Vilniaus kra- štą ir susilpusi giriose lenkų Armia Krajowa, kiek papildoma ir remiama vietos lenkų jaunimo, vengianti atviro su- sirėmimo su vokiečiais, papras- tai tenkinosi lenkų polici- ninkų, miškininkų ir kitų pa- reigūnų žudymu, taip iš pasali- puldama pavienius, kurį pa- gavus išvilkdama iš rūbų pa- žeminimu arba sušaudydama, taip (1944 m.) apšaudydama miestelių (Šumsko, Mickūnų, Trakų) policiją, pagrasydama kitiems lietuviams. Daugelis Vilniaus lietuvių administraci- jos tarnautojų, veikėjų ir kul- tūros darbuotojų gavo grasy- mus su jais "atsiskaityti", da- romus lenkiškųjų ginkluotų pajėgų kažkokio vado "Wilk" vardu. Jei šitokiose lenkų žy- giuose nukentėdavo tik lietu- viai, vokiečiai paprastai nuleis- davo tai niekais. Kartą (1944 m. gegužės mėn.) lenkų būriui apšaudžius vokiečių dalinį, už šio neįsėpimą vokiečiai (SS gen. Hinz) suėdino lietuviš- kąjį Pirciupių kaimą (Valki- ninkų valsčiuje) ir jo 200 gy- ventojų tikriausiai 197, prade- dant vienos valandos kūdikiu ir baigiant 90 metų seniu. I- vykstant kai kada lenkų A. K. partizanų susišaudymams su bolševikų atsiųstais daliniais, lenkų partizanai vokiečių buvo laikomi kaip ir talkininkais prieš bolševikus, tad Wehr- machto, Gestapo ir adminis- tracijos toleruojami, kartais net palaikomi. Kai (1944 m.) lietuvių visuomenė savo parei- gūnams apdrausti nuo išžudy- mo ir krašto tvarkai išlaikyti ūdėliu entuziazmu suorganiz- avo gen. Plechavičiaus Rinkti- nę, leidę ją vokiečiams veng- ją pilnai apginkluoti dėl jos, kaip ir visos lietuvių tautos priešvokiško nusistatymo ir kliudę jai įsigalėti. Kai įvesda- ma Vilniaus krašto tvarką, Rinktinė stoji visų pirma prieš persekiojančias lietuvių lenkų gaujas, vokiečių ryšio karini- kai įspėdavo lenkus apie Rinktinės rengiamus žygius, kurie iš anksto pasitraukdavo arba įtraukdavo lietuvių į spąstus. Dėl savo patriotizmo ir savarankiškumo Rinktinė vokiečių buvo likviduota, su-

ėmus jos štabą, o kareivius, nuginklavus ir išvežus prie ka- rininių darbų Vokietijon ir ki- tur. Tai įvyko gegužės mėn. Keli mėnesiai prieš tai, Rinkti- nei dar nesusiorganizavus, Vil- niaus krašto vokiškoji adminis- tracija buvo jau besitarianti su lenkais perleisti jiems Vil- niaus miesto ir apygardos ad- ministravimą, atėmus jį iš lie- tuvių, tikėdamasi tuo lenkus neutralizuoti ir jų pagalba lietuvius prilaikyti. Tam net buvo iš Lenkijos išsautas ži- nomas germanofilas prof. Wla- dyslaw Studnicki. Nei vienai nei kitai pusei pasitarimuose nesant nuosirdžių, šie nedavė teigiamų rezultatų, tik kliudė lietuviams Vilniaus krašte su- siprasti su lenkais.

Vis dėlto, nuosaukieji Vil- niaus krašto lenkai nuo 1939 m. vis labiau įsitraukdavo į bendrą gyvenimą su lietuviais, kurie juos gynė prieš vokie- čius, užtarė, ne vieną ištraukė iš Gestapo nagų ir, kiek nesu- kliudydavo vokiečiai, visu kuo su jais dalijosi. Tad 1944 m. liepos mėn. Raudonajai Armi-

jai dar kartą užėmus Rytų Lietuvą, tad visų pirma Vilniaus kraštą, ir Armijai Krajowai iš ten pasitraukus, lietuvių-lenkų santykiai šiame krašte ne kuo tesiskyrė nuo li- kusios Lietuvos. Vilniaus kraš- tas jau gyveno penktuosius bendrojo su Lietuva gyvenimo metus. Su tuo skaitėsi ir nau- josios Lenkijos vyriausybė, 1945 m. pirmoji iš ligšiolinių Varšuvos vyriausybų, kuri pripažino Lietuvai Vilniaus kraštą. Ateičiai priklausio Lie- tuvos sienų nustatymas su Lenkija ir Gudija taip, kad 1920 m. liepos 12 d. Maskvos sutartimi Lietuvai pripažintoji teritorija visa įeity į jos sie- nas, o taip pat, kad šiaurinės Rytprusių srities (su Kara- liaučiumi, Tilže, Gumbine, Is- rutimi ir kt.), kai ji bus pri- jungta Lietuvai, sienos su taja pat Lenkija taip būtų išlygin- tos, kad šiuo metu dar neįėjė į jas kai kurie seni etnografi- niai Prūsų lietuvių plotai būtų į jas įvesti. Tuomet niekas ne- galėtų kliudyti ne tik geriems, bet ir nuosirdiems tarpusa- viams dviejų tautų santykiams — demokratinės Lietuvos su demokratine Lenkija.

GYNYBOS PRODUKCIJOS UŽSAKYMAI

JAV Darbo Departamento pranešimu gynybos užsakymai Naujajai Anglijai už pirmuo- sius tris mėn. 1951 m. siekė \$227,084,670.

Iš šių Naujosios Anglijos valstybių didžiausi užsakymai teko Massachusetts valstybei už \$104,965,672. Antroje vie- toje buvo Connecticut valstybė su \$86,355,986. Toliau Rhode Island su \$21,987,622, New Hampshire — \$7,487,603, Mai- ne — \$4,214,505 ir Vermont — \$2,073,282.

Didžiausi užsakymai buvo palikti audimo pramonei \$59, 938,946 sumai, iš kurios teko: Massachusetts valstybei \$33, 285,574, Rhode Island — \$16, 124,655, Connecticut — \$7, 634,114, New Hampshire — \$2,006,844 ir Vermont — \$887, 759.

Massachusetts bendrovės gamina už \$26,396,683 elektros ir kitokių aparatų, Connecti- cut — už \$10,559,276, Rhode Island — \$1,653,006, Vermont — už \$100,000 ir New Hamp- shire — 73,990.

Connecticut valstybei pa- tiekta didžiausi gumos gaminių užsakymai, \$8,313,308 sumai. Mass. valstybei — \$4,270,553, ir Rhode Island — \$684,648. Odos, jos gaminių ir kailių Mass. valstybės užsakymai sie- kia \$7,273,290, New Hamp- shire — \$4,269,712, Maine — \$1,001,547, Rhode Island — \$66,648 ir Conn. — \$32,750.

Užsakymai transporto prie- monių Conn. valstybei buvo patiekti \$14,351,679, Mass. valst. — \$6,877,149, Maine valst. — \$2,640,000, Rhode Is- lande — \$179,482 ir New Hampshire — \$14,816. Ginklų, amunicijos ir pyrotechniškų dalykų Conn. valst. priėmė užsakymus \$15,498,949 sumai, Mass. valst. — \$8,215,020 ir Rhode Island — \$131,792.

Popierio, jo gaminių ir spau- dos darbų Mass. valst. priėmė už \$1,651,037, Rhode Island — \$226,497, Vermont — \$504,168, Maine — \$150,003, Conn. valst. — \$103,339 ir New Hampshire — \$25,234. Chemijos ir vaistų Mass. valst. patiekti užsakymai siekė \$2,040,292, Rhode Island valstybei \$166,164 ir Conn. valst. — \$86,795.

Ivairūs kiti smulkesni Mass. valstybei užsakymai siekė per 3,000,000. Kitoms Naujosios Anglijos valstybėms atiteko mažesnės. Apskritai, konė visų užsakymų atžvilgiu Massachu- setts valstybė pirmąja. Pa- tiekti stambūs Naujai Anglijai užsakymai nemaža pareikalavo naujos darbo jėgos ir padidino darbo galimybes.

BENT KARTĄ TIESĄ PARASĖ

"Vilnis" gegužės 12 d. pa- stabose nurodo: "Po Europą vaikščioja ko- munizmo šmėkla..." taip sakė K. Marksas virš šimtas metų prieš tai... Bandymas pašalin- ti tą "šmėklą" nepavyko. Iš- žudyta daug žmonių, bet idėja pasiliko, apėmė visą pasaulį." Tikrai, šmėkliška komuniz- mo idėja švaisčiojasi su kūju ir plaktuku po visą pasaulį. Ji milijonus žmonių išūdė, nes- kankino ir pavergė. Bet vi- somis šmėkloms vieną dieną ateina galas.

PRIE BALTIJOS MARIŲ

BALTIMORES ŽINIOS

Motinos diena

Sekmadienį, gegužės 13 d., buvo iškilmingai švenčiama Motinos Diena. Ta proga šv. Alfonso bažnyčioje 8 val. 30 min. buvo iškilmingos pamal- dos, kuriose dalyvavo nemaža visa vietos lietuviškoji visu- menė. Parapijiečiai bažnyčioje sėdėjo šeimomis. Labai gražų pamokslą pasakė kleb. kun. dr. Mendelis, išskeldamas lietuvių motinos vargus ir nuopelnus savo šeimai ir tautai. Be- maž visa bažnyčia priėmė šv. komuniją, prieinan- tie prie Dievo stalo šeimomis. Tai- gi, Motinos Diena buvo lyg še- mų šventė.

Tą pačią dieną lietuviškasis radio pusvalandis davė prita- kintą programą motinai pa- gerbti. A. Juškevičius apibū- dino dienos reikšmę ir padek- lamavo eilėraščių, o vietos tunto skautės padainavo "Mo- tule širdelė", "Vai kad aš ē- jau", "Lėk, sakalėli", ir "O atsimenu namelį". Be to, mo- tinoms buvo daug sveikinimų.

4 val. po pietų buvo iškil- mingai pagerbta Dievo Moti- na Marija. Ta proga buvo vie- ša procesija, kurioje dalyvavo visi parapijos kunigai, bažny- tinės organizacijos, mokyklos, vaikų darželio mokiniai ir daug visuomenės. Procesija ėjo W. Saratoga - Liberty - Mulberry Park Ave. gatvėmis. Buvo ne- šama rožėmis papuosta Dievo Motinos statula. Kadangi diena buvo labai graži, tai procesija buvo įspūdinga, ypač kad buvo pavyzdinga tvarka, kurią pa- laikė šv. Vardo d-jos vyrai. Po procesijos dar buvo bažnyčioje pamaldos. Klebonas pareiškė nuosirdžią padėką parapijie- čiams už jam teikiamą visoke- riopą paramą bendrai ir už gausų dalyvavimą visoje Moti- nos Dienos programoje.

Vidurio Europos Federacija

Atkelta iš 3 pusl.

nė negu kitų gretimų valsty- bių, tai ir pavojai jai dides- ni. Didelis pavojus yra, kad nelengva bus nusikrauti rusų vergijos, ir komunizmui žlu- gus. Vokiečių pretenzijos taip pat mums nebus švelnios. Len- kai neužmirš savo "istorinių teisių". Visa tai gali mums naudingiau išsispirti, jei susi- darytų stipri Vidurio Europos federacija. Anot prof. K. Pakš- to, lietuviai turi būti šaukliai — pirmieji šios idėjos skleidė- jai ir pirmieji Vidurio Europos federacijos kurėjai.

Jau dabar, Amerikoje, reikia tam darbui atsidėti. Siūloma imtis iniciatyvos ir Pittsbur- gho pavyzdžiu kurti klubus di- desniuose miestuose, kviečiant prisidėti kitas tautas. Didesnė se lietuvių kolonijose galėtų susiorganizuoti grynai lietu- viški sambūriai federaliniai i- dėjai paremti. Mes turėtume būti uoliausi jos skleidėjai, nes- mes juk nieko daugiau netrok- štame, kaip laisvės ir taikos savajai ir kitoms tautoms.

Idomios "Lietuvių Dienos"

Šiominis dienomis išėjo iš spau- dos lietuviškas žurnalas, vadi- namas "LIETUVIŲ DIENOS". Jis baltimoriečiams yra idomus tuo, kad turi įsidėjęs daug gra- žių nuotraukų iš Lietuvos krikšto buvusio minėjimo ir DP padėkos dienos, surengtos kovo 4 d. Gražūs nuotraukų montažai labai artimi kiekvie- nam baltimoriečiui. Tai gi, žur- nalas tinka atminimui. Be to, jis parašytas lietuvių ir anglų kalbomis, tai naudingas ir mažiau mokantiems lietuviš- kai. Kaina tik 30 c. Kol kas žurnalą dar galima gauti nusi- pirkti ir visiems patariama šios progos nepraleisti.

Negi pritrūkom kantrybės...

Šeštadienio lietuviškoji mo- kykla, kuri sėkmingai veikia antrus metus, vis daugiau ima pasigesti dalies mokinių, kurie kaž kodėl darosi reiki mokyklos svečiai. Reikalą patyrinęjus, gauta įspūdiu, kad priežastys yra nepateisinamos: stoka kantrybės ir maža atsakomy- bės jausmo toms vertybėms, kurių reikalingumo neginėja- me. Pasišėję, kad kai kurie

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• Izraelio valstybės vyriausybė uždraudė arabų tautybės krikščionims pereiti karo pa- liaubų sieną ir dalyvauti orto- doksų Velykų šventėse Jorda- no kontroliuojamame senajam mieste. Tuo tarpu europie- čiams tokį leidimą davė.

• Popiežius Pijus XII specia- lioje audiencijoje priėmė Ita- lijos katalikų akcijos vadus ir savo kalboje pareiškė, kad ka- talikų akcijos organizacija yra grynai katalikiška ir negali būti jungiama į politinį dar- bą.

• Tėvo Pro, S. J. kanoniza- cijos byla. 1927 metais Meks- sikoje komunistai sušaudė jė- zuitą tėvą Pro. Prie jo kapo y- ra įvykę keletas stebuklų. Ti- kintieji labai gausiai lanko kankinio kapą. Šiomis dieno- mis Romoje, šv. Apeigų kon- gregacija svarsto tėvo Pro ka- nonizacijos bylą.

• Tyliai išsiskirstė tikintie- ji iš Prahos šv. Ignaco kated- ros, kai sakykloje pasirodė sveikatos ministeris, ekskomu- nikuotas kunigas Plohar.

• Korėjos Katalikų Bažny- čia, komunistams valdant, ne- teko 5 vyskupų ir 75 kunigų. "Associated Press" praneša, kad Vidurinėje Korėjoje viena- me grovyje atrasta daug ka- talikų kunigų lavonų.

• Motinos Dienos programa per Vatikano radiją buvo duo- dama gegužės 5 ir 6 d.

• Kun. Klemensas Razminas, J. E. arkiv. J. Skvirecko asme- ninis sekretorius, šv. Tėvo Pi- laus XII pakeistas monsigno- ru.

• Iš raudonosios Kinijos pa- šalintas Shansi Apaštališkas Prefektas Monsgr. Dillon apie Kat. Bažnyčią Kinijoje pareiškė: Katalikų Bažnyčia Kinij- jai šiandien daugeliu atvejų pana- ši į pirmųjų amžių Bažnyčią Romoje. Nors ir persekiojama, bet tikinčiųjų uolumas nuolat auga. Tai ypatingai pastebima sekmadieniais šv. mišiose.

• Kan. A. Steponaitis, lig- šiol gyvenęs Westville, Ill., Pe- orijos vyskupo paskirtas pava- duoti vieną kunigą, kuris šiuo metu yra išvykęs į Europą. Nuo šiol jo adresas yra šis: Kan. A. Steponaitis, 900 Hea- ding Ave., Peoria, Ill.

tėvai vis tik silpni yra ten, kur reikia laisvai apsispręsti, pa- renkiant vaikui malonumą ar pareigą.

Lietuviškoji mokykla, tuo nusiskusdama, prašo gerb. tė- vus truputiuką kantrybės ir nepalūžti savo pasiryžimuso. Vaikai yra jūsy atėjusi. Visi laukiate iš jų gerų žmonių. Tam reikalinga sąlyga: be at- vangos ugdyti pareigos supra- timą ir griežtą jos vykdymą. Paviršutiniškumas veda į pa- laidumą. Palaidumas skaidres- nių vilčių nežada.

• Gegužės 3 d. šv. Tėvas pri- vačioji audiencijoj priėmė At- lanto valstybių ginkluotų pajė- gų vice komendantą maršalą Montgomery drauge su jo sta- bo viršininku.

• 750,000 asmenų, Lancas- ter vyskupijoje, Anglijoje, pa- sirasė pasizadėjimą per visą gyvenimą kalbėti rožančių sei- mose. Charakteringa, kad tarp pasirašiusių yra dalis ir nekatalikų.

• Gauta tikrų žinių, kad Lietuvoje, paskutinių metų bė- gyje mirė prel. Povilas Janu- ševičius, kan. Povilas Dogelis, kan. A. Sabaliauskas, prel. J. Naujokas.

• Rosary mieste, Argentina, pradėta statyti lietuviška baž- nyčia.

• Iš esančių Korejos fronte 43 kat. kapelionų 18 apdovanoti įvairiais kariškais laipsniais už įvairius pasizymėjimus.

• Marijos Dangun Paėmimo dogmos paskelbimui paminėti gegužės 8 d. Vatikanas išleidžia du pašto ženklus.

Korėjos religinė spauda apie gen. MacArthurą

Korėjos katalikų ir protes- tantų spauda reiškia didelį su- sirūpinimą dėl gen. MacArthu- ro pašalinimo iš vyriausio ka- rinio pajėgų vado vietos Kore- joje, baimindamasi, kad tai neturėtų įtakos į JAV politiką prieš agresiją Korėjoje arba net neprievytų prieš didesnių nuolaidų ar žalingų kompromi- sų su komunistine Kinija, Ka- talikų laikraštis "Kyung Hy- ang" rašo, kad jokių būdu Korėja neprivalėtų būti pau- kota, statant pirmą vieton Europą. Laikraštis mano, kad teikti daugiau svarbos Europos gynyvai negu Azijos, yra tiek pat kvaila, kaip yra kvaila gal- voti, kad žmogus yra saugus savo namuose prie uždaryt prie- kinių durų, kai tuo tarpu užpa- kalinės yra atdaros.

JEZUITŲ PADĖTIS NOR- VEGIJOJE

1624 metais karalius Christi- jonas IV paskelbė įstatymą, pa- gal kurį mirties bausmė gresė kiekvienam vienuoliui, kuris iš- drįs kelti koją į Norvegiją. Ki- tiems vienuoliams draudimas buvo atšauktas, bet jėzuitams liko iki šios dienos.

Siuo metu Tėvas Witte, S. J., pasinaudodamas JT paskelbta religijos tolerancijos deklaraci- ja, važinėjo po Norvegiją su paskaitomis ir kelia religijų to- lerancijos klausimą. Liuteronų bažnyčios vyskupai nepriešta- rauja jėzuitų įsileidimui į Nor- vegiją, bet daugelis universite- to profesorių yra stiprijo opo- zicijoj. Užsienio reikalų minis- teris H. M. Lange pakartotinai kreipėsi į teisingumo ministerį prašydamas, kad būtų paruoš- tas įstatymo projektas panaiki- nantis aną jėzuitų įsileidimo draudimą į Norvegiją.

DEMESIO! DEMESIO!

PITTSBURGHO VYČIŲ RADIO DIDYSIS PIKNIKAS

įvyks

JONINĖSE—BIRŽELIO 24 D., 1951 M.
LIETUVIŲ ŪKIO KLUBE, WILLOCK, PA.

PROGRAMOJE

Zaidimai, šokiai ir kt.

Visi į Vyčių radijo pikniką
ieškoti paparčio žiedo!!

Kongregacijos Geradarių Pavasario Šventė ir Rėmėjų Seimas

įvyks š. m. gegužės 27 dieną Nekalto Prasidėjimo vienuoly- ne Putnam, Conn. Seimas žada būti įdomus ir turiningas. Seime bus paminėtas pirmasis Lietuvos krikštas. Taip pat bus aptarta mūsų uždaviniai ir pareigos to krikšto jubilė- jaus akivaizdoje.

Seimo tvarka bus ši:

11:00 val. šv. Mišios, kurias laikys Prel. P. Juras, Pamokslas — Kun. Prof. St. Yla,
12:30 val. Seimo dalyvių ir svečių pietūs,
2:00 val. Seimo posėdis, paskaita — Dr. A. Kučas,
4:30 val. Meninė dalis, kurią atliks pensjonato mer- mergaitės. Jos įscenizuos — O LIETUVA, MOTI- NĖLE, ir šoks naujai sukomponuotus plastinius šokius.
5:15 val. Fatimos Marijos šventovės atlankymas ir laiminimas švč. Sakramentu.
Maloniai kviečiame dalyvauti šiame seime visus Kongre- gacijos rėmėjus, Gildos narius, Garbės ir Amžinuosius na- rius. Taip pat visus, kurie norėtų paremti seserų dirbamus darbus ir jų įstaigas, o ypač jų laikomą lietuviškąją mer- gaičių stovyklą bei naujosios koplyčios statybą.
Putnam, o ypač seselių vienuolyno apylinkė vis pavasa- riškai gražėja. Todėl tikimasi, kad atvykimas į Seimą, į se- selių motiniškojo namo jaukią aplinką bus Kongregacijos rėmėjams ir maloni atsispaivavimo bei poilsio proga. Seselės visų laukia ir rengiasi svečius gražiai priimti.

Iki malonaus pasimatymo Seimo,

NAUJ. ANGLIJOS NEKALTO PRASIDĖJIMO
SESERŲ GILDOS CENTRO VALDYBA

AMALFI

NAMAI KAIP RITERIŲ PILYS

— Kitados čia buvo erdvas vilų rajonas. Namai buvo statomi kaip viduramžių riterių pilys. Pažiūrėkite į aną namą su žalsvu variniu bokšteliu. Atrodo kaip kokia bažnyčia. O anas taip pat į tvirtovę panašus. Bet matyti ir prasiškę fabrikų kaminai. Miestas supaudė senąją vilų rezidenciją ir nubėgo toliau...

Aiškinio man tėvas Viktoras Gidžiūnas, šeimininkas naujo pranciškonų vienuolyno, įsikūrusio Bushwick ir Myrtle alėjų sankryžoje. Amerikoje alėjomis (avenue) kartais vadinami ir paprasti skersgatviai, bet Bushwick Ave. yra ir medžišias apaugusi, ir erdvi, ir su pastaba "No Commercial Traffic." Žaluma ir vilų riba prasideda kaip tik nuo 680 namo, į kurį aš buvau ką tik įėjęs.

— Girdėjau tėvas provincio- las jau grįžo iš Romos? Ar galima būtų jį bent trumpai pakalbinti? — pasiteiravau namų šeimininko.

— Grįžti tai grįžo, bet ir vėl išskuba. Palipėkime aukščiau — rasime jį daiktus bediliojanti. Tik nesistebėkite, kad pas mus taip viskas suversta. Naujakuriai dar esame, — aiškino tėvas Viktoras, toks drovus ir santūrus, o beveik pusę pasaulio apkeliavęs.

PASAULIS YRA LABAI MAŽAS

Tėvą Justiną Vaškį, lietuvių pranciškonų provinciolą Amerikoje, radome su raudonu ryšuliu rankose. Ryšulys nedidelis, bet baltos raidės "TWA" labai stambios. Man į jas bespoksant, ir kalba užsimėgė:

— Kai sėdi į "TWA" lėktuvą, iš tavęs atima visus lagaminus, — paaiškino tėvas provinciolas. — Duoda tik tą rožinį krepšį smulkmenoms susidėti. Keleivio rankose jis palieka kaip koks priedas prie bilieto į padanges. Gali neštis namo.

— Ar esate, tėve, patenkintas, grįžę namo?

— Namai? — nustebo mano klausimu. — Kai grįšime kada į Lietuvą, tai ten būs mūsų namai. O į tikruosius namus gali nukeliauti kiekvieną minutę...

— Ypač padangėmis skraidant, — įsiterpiau.

— Žmonės be reikalo bauginasi. Nuvežė ir parvežė kaip kokiam salone. Kelionė buvo labai smagi ir trumpa. Rodos, ir išvykęs nebuvau. Lėktuvo sparnams pasaulis toks ankštas: čia Roma, o čia ir vėl New Yorkas.

ANTRUKART PER VIENE- RIUS METUS

— Pernai, skaičiau laikraščiuose, taip pat buvote Romoje. Ar galima būtų patirti, kokie šiemet reikalai ten nuvedė? — išsišau patį svarbiausį klausimą, dėl kurio ir buvau atėjęs.

— Reikalai labai aiškūs. Apie tai jau buvo laikraščiuose

ITALIJA

rašyta. Manau, būsite girdėję, kad Brooklyno arkivysk. Thomas Molloy leidimas lietuviams pranciškonams kurtis jo diecezoje buvo išrūpintas, talkininkaujant veikliams lietuvių kunigams — prel. J. Balkūnui, kun. N. Pakalniui, kun. J. Aleksūnui ir k. Po to buvo nužiūrėti ir užpirkti namai prie Bushwick Ave., bet tam dar reikėjo Kongregacijos centro Romoje patvirtinimo dėl pašolos. Didesnėmis sumomis juk mes nesiverčiame. Turime kiek nejudomos nuosavybės Kennebunk Port ir Greene, Me., kurią užstatisime. Tam reikėjo susižinoti su ordino kurija Romoje. Tai ir nuvedė mane į Romą, ir skubos keliu.

— O kaip pasisekė tie reikalai sutvarkyti?

— Puikiausiai. Generalinė ordino kurija yra labai patenkinta lietuvių pranciškonų veikla Amerikoje. Ypač džiaugiasi jos misijų darbu parapijose, kultūrine veikla ir leidžiamais laikraščiais bei knygomis. Buvo gyvai susidomėta žinia, kad sujungti trys katalikiški laikraščiai ir jų vietoje pradėtas leisti vienas, kuriam norima sudaryti stiprų ir gerą pagrindą. Kurija mielai pritarė lietuvių pranciškonų pastangoms įsteigti modernią spaustuvę ir padaryti laikraštį tikrai populiarią ir aktualų.

— Girdėjau, kad ir popiežių teko aplankyti?

— Audiencijoje trumpai užsiminiau apie lietuvių katalikų spaudos darbą. Popiežius

Naujas tėvų pranciškonų vienuolynas

suteikė savo palaiminimą "Darbininko" leidėjams, redaktoriams, bendradarbiams ir visiems talkininkams ir skaitytojams.

PO ŠVENTO KAZIMIERO PASTOGE

— Ar teko sutikti Romoje lietuvių, kurie domėtis čia leidžiama mūsų spauda?

— Mažai turėjau laiko, tai nedaug ką ir lankiau. Apskritai, lietuvių Romoje yra labai sumažėję. Gyviausi židiniai yra šv. Kazimiero ir Tėvų Marijonų kolegijos. Kolegijoje buvau ir

sustojęs. Ten radau beveik visus Amerikos lietuvių leidžiamus laikraščius. Kaikurie jiems atrodo labai silpni. Sako, vistiek visų ilgai neišlaikysite. Gera padarė katalikai, kad laiku pradėjo savo jėgas koncentruoti. Nurodė pavyzdžių ir šv. Kazimiero kolegiją. Kol jos nebuvo, lietuviai katalikai barstėsi po Romą. Dabar ji yra tapusi jungiančiu religiniu ir tautiniu židiniu. Linkėjo ir tėvams pranciškonams to paties susilaukti Brooklyne.

— Ar jie kiek pažįsta Amerikos lietuvių gyvenimą?

— Iš toliau kartais matosi dar aiškiau, kaip orlaiviu skraidant. O į Romą dažnai atskrenda ir atplaukia daug Amerikos lietuvių veikėjų. Paspasakoja. Pats kolegijos rektorius monsg. L. Tulaba prieš dvejus metus lankėsi Amerikoje. Šiomis dienomis vėl ketina atvykti. Jis turi dabar ir kiek laisvesnes rankas: vyriausiu kolegijos šeimininku yra vysk. V. Padolskis. Jie abu man buvo labai paslaugūs ir svetingi. Norėčiau čia išieškoti jiems didelę padėką savo ir tėvų pranciškonų vardu.

ŽILI KAIP PAVASARIO OBELYS

— Jūs, tėve, užsiminėte ir apie lietuviškąjį marijonų židinį Romoje. Teko, turbūt, ir jame būti?

— Taip, buvau nuvykęs. Jie turi savo namus — centrinę vienuolyno vadovybę ir prieiglobstį besimokantiems klerikams. Atlieka gražų katalikiš-

ateityje naudinga. O Lietuvą prisimins, ašarų sulaikyti negali. Ten tiek daug ašarų ir kančios. Jo mintimi, tai negali praeiti veltui. Reikia tik to siekti, dirbti ir Dievu pasitikėti.

— Ar neatrodo Jums, tėve, kad Dievas per ilgai mus bando?

— O žmonės ar Jo kantrybės nebando? Gaudosi visokiausių

T. Justiną Vaškį, grįžtantį iš Romos, sutinka brolis Jurgis

priemonių ir teorijų, o Jo išpėjimus, šv. Rašte išieškčius, primiršta. Beje, teko kaip tik sutikti Romon atvykusį iš Austrijos arkiv. J. Skvirecką. Trims mėnesiams atvyko, bet ir darbą atsivežė; baigia perredaguoti visą šv. Raštą. Nori jį išleisti patogaus ir nedidelio formato, kaip buvo išleistas Psalmės.

— Pražlės taip pat?

— Bet jaunai atrodo. Nesakytumei, kad jau 70 metų praskoko.

IS DULKIŲ MIRUSIUS PRIKELIA

— Metai ne visada turi reikšmės, — įsiterpiau su savo žodžiu. — Arkivysk. J. Skvireckas, išvertęs š. Raštą, palieka kartų kartoms žinomas. Jo vardas surištas ir su Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimu. Šiemet sueina 25 metai, Ar Romoje apie tai neteko užsiminti?

— Pašnekėsiuose prisiminėm Lietuvos krikšto įvedimo suaktyvį ir Mindaugo pastangas suorganizuoti pirmąją Lietuvos bažnytinę provinciją. Reikėtų tai daugiau spaudoje garinti. Tai turi mums nemažos reikšmės. Mums reikia daugiau savo istorinius faktus kelti ir pabrėžti.

— Prof. Z. Ivinskis, rodos, tai ir daro?

— Jis labai gražų ir naudingą darbą atlieka. Yra paskendęs Romos archyvuose. Dabar tyrinėja 16-17 amžių. "Aiduose", gal pastebėjote, yra spausdinama plati ir įdomi jo studija apie vysk. Melchiorą Giedraitį. Pažadėjo ir "Darbininke" bendradarbiauti. Bet jam reikalinga ir paramos tiems darbams. Tai visos mūsų tautos reikalas, o ne vieno asmens. Kas tuos bendrus reikalus dabar tremtyje atstovauja ir valdo lėšas, turėtų pareigą jam padėti. Bet smulkiau to klausimo nenorėčiau liesti. Manau supras, kam reikia.

ITALIJOS BATAS PERANKŠTAS

— Jūs, tėve, suprantu, nenorite politikos liesti. Bet gal leisiu paklausti, kaip Italija verčiasi po karo?

— Mažai beturėjau laiko daryti. Bet visdėlo porai dienų mane buvo išvadinė į pietus atsikvėpti. Aiškiai pamačiau, kad Italijos batus perankštasi ir nudėvėtas. Jūs turbūt žinote,

entuziazmo. Daugiau jau triukšmo buvo Romoje, o dar daugiau Italijos šiaurėje. Ten darbininkai daug lengviau ir geriau gyvena, kaip pietuose ūkininkai, tai ir komunistų ten daugiau. Vadinas, ne vien tik skurdas yra komunizmo priežastis. Tai yra daugiau religija, ne ekonomika — ta komunizmo programa. Komunistai tiki Stalinu, kaip krikščionys Kristumi. Kur tikėjimas apsilpsta, ten komunistai ateina net ir pas turčius. Ir tokių turčių Italijoje yra nemaža.

— Bet vargšų taip pat nemaža?

— Tai tiesa. Bet vargą mazinant, nėra jokio reikalo tikėjimą puliti. Jis gali ir turi nukriautiesiems padėti. Gražiausias pavyzdys yra tėvas Krikštanavičius, lietuvis jėzuitas, Vatikano atstovas socialiniams reikalams. Jis tiesiog daro stebuklus apleistuose Italijos kaimuose. Apie tai vertėtų išties straipsnį parašyti. Pats mačiau, kaip karą sugriautą ir apleistą kaimą, čia pat Romos pašonėje, jis gražiai aptvarkė: Praveistas vandentekis (kurio niekada nebuvo), įsteigtos mokyklos, salės, vaikų darželiai, sutvarkyti keliai. Žmonės jau turi duonos, bet nepamėtė ir tikėjimo. Tėvą Krikštanavičių žmonės pasirenge ant rankų nešioti, o pirmomis dienomis beveik purvu drabstė: juoda šimtis, jėzuitas! Komunistai neatlaikytų, jei visi krikščionys savo tikėjimo laikytųsi ir nuosirdžiai rūpintųsi.

BUVĘ PRIEŠAI PATYS GAJAUSI

Man jau rūpėjo išvargusio tėvo provinciolą daugiau nebe kamantinėti, bet pasiteiravau dar apie kelionę per Austriją ir Vokietiją.

— Kaip atrodo dabar tie kraštai, buvę Amerikos priešais: vis dar tokie skurdūs, kaip po karo?

— Priešingai, vokiečiai labai greitai atsitiesia. Italijoje daug kur sutikau bekeliaujančius ir beatostogaujančius. Pinigų jau turi išvykti ir į svetimus kraštus. Prekybą su kaimynais plečia. Pačioje Vokietijoje galima gauti viso, ko tik nori. Maistas taip pat neperbrangus. Tik paskutiniu laiku kainos kokių trečdaliu pašoko. Prasčiau kiek Austrijoje, kuriai bolševikai ramybės neduoda. Ji vis dar taikos sutarties nesulaukia. Ir padėtis netikra. Ji jaučiama ir Vakarų Vokietijoje. Visi lūkurioja karo arba pastovinės taikos. Bet taika mažai kas tiki. Iš anapus geležinės sienos ateina naujos žinios apie bolševikų kariuomenės koncentraciją Balkanuose, Čekijoje, Lenkijoje, Lietuvoje — visu vakarų ir pietų ruožu.

LIETUVOS KLAUSIMAS JUDA

— Užsiminėte, tėve, Lietuvą. Ar teko ką nors Vokietijoje sutikti iš vadovaujamųjų mūsų veikėjų?

— Kalbėjau su VLIKo nariu prof. J. Brazaičiu. Jis man papasakojo, kad dabar turi ne-

paprastai daug darbo. Tai ne prieš metus ar kitus. Dauguma valstybių prašo informuoti apie Lietuvą. Su Vakarų Vokietijos vyriausybe yra užmegstas nuolatinis ir mums labai palankus kontaktas. Daug kam buvo didelė staigmena ir ministro Jurgio Savickio misija Skandinavijoje. Jis ten buvo VLIKo pasiuntas. Parengtas yra memorandumas Ispanijai ir Portugalijai. Jis bus įteiktas vysk. V. Brizgio, kuris, išvykdamas iš Europos, aplankys tuodu kraštus. Gyvas judėjimas yra Paryžiuje, kur labai rūpestingai dirba St. Bačkys. Apskritai, laikai mainosi ir, atrodo, jie mums žada gero.

GEROS ŽINIOS — TIK REIKIA DARBO

— Tai gerų žinių parsivežė, tėve. Jos žadina viltį.

— Žmogus niekada neturi prarasti vilties, bet ir neprarasti noro dirbti. O darbo mums dabar daugiausia reikia. Matote, kaip viskas tuose namuose dar pakrikai atrodo. O čia turi būti mūsų kultūrinis ir religinis židinys. Esame pasiryžę įsteigti visai modernią spaustuvę ir tikimės, kad to greitai pasieksime. Mums būtina tai reikia, kad sujungtas laikraštis būtų stiprus ir patrauklus savo turiniu ir išvaizda. "Aidams" taip pat reikia dar pasitempti. Reikia ir visos eilės knygų jaunimui ir suaugusiems. Reikia taip pat lietuviškų maldaknygių ir vadovėlių. Kalbame apie liuanistikos mokyklas, o neturime ko vaikams duoti pasiskaityti ir iš ko mokytis. Visam tam reikia greito darbo. Tėvai pranciškonai yra pasiryžę negailėti nei savo jėgų nei lėšų. Jie tikisi, kad ir katalikiškoji lietuvių visuomenė įvertins jų pastangas, kaip tai daugeliu atvejų jau padarė, ir parems užsimotą darbą lietuvių bei ir tikėjimui stiprinti.

PAMINKLAS KRIKSTO SUKAKČIAI

Atsiveikinau tėvą provinciolą ir išėjau pro duris. Išlydint mane naujų namų šeimininkui, tėvui Viktorui, tiesiai ir pasakiau:

— Gražų paminklą statote Lietuvos krikšto 700 metų sukakčiai. Ar nebuvo tik pranciškonas, tas pirmasis Lietuvos vyskupas Kristupas, kuris Mindaugą karaliumi vainikavo?

Tėvas Viktoras Gidžiūnas, Lietuvos pranciškonų istorijos tyrinėtojas, to nepatvirtino. Bet jis tuojuo pastebėjo, kad vienuoliai pranciškonai buvo vieni tarp pirmųjų ir uoliųjų Lietuvos krikštytojų.

— Linkiu jums ir toliau uoliai dirbti krikščionišką darbą. Išsilaisvinusiai Lietuvai jis bus labai reikalingas, — palinkėjau, žvelgdamas į žalumą, kuri man priminė tėviškės laukus.

Aplink namą prasikalusi žaluma rodė jaunūčius pavasario daigus. Jie taip pat rodė, kad čia dygsta dideli ateities darbai.

NEW YORKO LIETUVIŲ TREMTINIŲ DRAUGIJA RENGIA LINKSMĄ VAKARĄ

GEGUŽĖS 19 D.

6 VAL. PO PIETŲ

Šv. Stanislovo parapijos salėje

DRIGGS AVE. IR NEWEL ST., GREENPOINTE

Programoje: Katzebus 4-rių veiksmų farsas

"Paskutinis Šposas"

Vaidina Brooklyno vaidintojų trupė. Vadovauja dramos aktorius Vitalis Zukauskas. Po vaidinimo šokiai, grojant Alg. Kačanausko orkestrui. Šokių metu veiks bufetas.

Bilietų kaina \$1.25, tik šokiams \$0.75. Bilietai iš anksto gaunami: "Darbininke", 417 Grand St.; "Gabijs", 340 Union Ave.; J. Ginkaus saldainių krautuvėje ir vaidinimo dieną prie kasos.

Pradžią punktualiai.

(10)

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUIOSE

PUTNAM, CONN.

• **Very Rev. George B. Paulikas, O. P.**, iš Oxford, Mich., laimėjęs antrą "Darbininko" loterijos premiją \$75.00, aukoja "Darbininkui" \$25.00. Ši auka reprezentuoja Tėvų Dominikonų auką laikraščiai.

• **Aldona Sabalaitė** dirba vienoj New Yorko priemėsčio Mt. Kisco ligoninėje, šiomis dienomis išlaikė New Yorko valstybėje egzaminus ir priimta į American Society of Medical Technologists.

• **B. Paramskas**, Europos Unijos, Strassburge, atstovavęs Lietuvą, atvyko iš tremties į JAV ir apsigyveno Washington.

• **Prof. Vaclovas Biržiška**, Chicagoje, šiomis dienomis pradėjo darbą viename milijonierių klube. Profesorius darbu esąs patenkintas.

• **Dr. D. Monstavičius**, buvęs Lietuvoje Apeliacinį Rūmų prokuroras, nuo gegužės 7 d. pakviestas į Syracuse universitetą dėstyti rusų kalbą.

• **Kun. N. Saldukas**, salezietis vienuolis, Kolumbijos lietuvių didelis veikėjas, atvyksta į JAV ir keletą savaičių apsisistos Chicagoje.

• **Kap. A. Kudirka**, baigęs jūrininkų mokyklą Marselyje, Prancūzijoje, ir ten gavęs jūrų kapitono diplomą, dabar tarnauja amerikiečių prekybinia-me laive, kuris plaukioja po Panamos vėliava.

• **Fabijonas Dauzvardis**, Lietuvos gen. konsulo, Chicagoje, sūnus, gegužės 12 d. išvyko į karo aviacijos stovyklą, Geneva, N. Y.

• **Jaunutis Puodžiukynas** vienas gabiųjų "Ballet Russe Academy" mokinys, gegužės 19 d. dalyvauja Auditorium of Radio Cleveland parodomajam baletui koncerte.

• **Partizanų dainą per radiją**, Alf. Gečo vedamas vyrų oktetas, gegužės 13 d. "Margučio" radijo programoje išpildė keletą lietuviškų dainų, tarp kurių ir Lietuvos partizanų dainą "Prašydo jazminai."

• **Mergaičių stovykla** skubinama remontuoti, norima ją Seimo metu pašventinti, tačiau dar labai trūksta lėšų remonto išlaidoms padengti. Tikimasi, kad šis Seimas parems seselių pastangas mergaičių auklėjimo darbe. Seimas įvyksta gegužės 27 dieną, Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn.

• **Moterims rekolekcijos** įvyks birželio 15, 16 ir 17 d. Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. Rekolekcijos prasidės penktadienį vakare 8:00 val. ir baigsis sekmadienį. Atlyginimas už visą laiką tik \$5.00. Užsiregistruoti prašoma šiuo adresu: Rev. Sister Superior, RFD 2, Putnam, Conn. Telef. 8-6828.

• **Rengiama parodėlė** 700 m. krikščionybės jubilėjaus proga Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn., Seimo metu, kuris įvyks gegužės 27 dieną.

• **Žmonės ir žvėrys dievų miške** — kacetiniai Kun. Prof. St. Ylos atsiminimai jau surinkti. Knyga bus 600 puslapių.

• **Grazinama Fatimos Marijos šventovė**. Nuo vienuolyno iki šventovės išvesti takeliai, prisodinta medelių, padarytas tiltelis. Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų Seimo metu prie Fatimos Marijos rengiama procesija, kur bus atnaujintas pernai padarytas pasiaukojimas Nekalčiausiai Marijos širdžiai. Seimas įvyksta gegužės 27 dieną, Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn.

• **Daug registruojasi mergaičių** iš New Yorko ir New Jersey valstybių. Taip pat yra užsiregistravusių ir iš Čikagos. Kaip žinome mergaičių lietuviškoji stovykla vadinama Camp Immaculata — veikia jau aštunti metai Putnam, Conn. Ją veda N. Pr. Šv. P. Marijos Seserų Kongregacija. Šiomet mergaičių stovykla prasidės liepos 1 dieną ir baigsis liepos 29 d. iškilminga programa per Lietuvių Susiartinimo Šventę.

• **Jonas Kumpa**, buvęs ilgametis "Darbininko" rinkėjas

Bostone, dabar dirba N. Pr. Seserų spaustuvių, Putnam, Conn. "Darbininko" redaktoriui jis prisituntė šiuos žodžius:

"Jau visas mėnuo prabėgo nuo tos dienos, kuri mus atskyrė... Man teko rudens lapelio istoriją. Atputė vėjas į Putnam — N. Pr. Seselių spaustuvių. Čia, lyg naujai pasodintas medelis, bandau prigyti. Didis jų nuosirdumas mane riša su didelėmis jų pastangomis. Gražu ir jauku tokioje atmosferoje dirbti. Gamta puiki, aplinkuma jauki, statomieji darbai (mergaitės stovyklos butai) milžiniški. Alėja į Fatimos Marijos stovylą asfaltuota ir liepomis apšadinta. Spautuvėje darbas verda ir spaudiniai vieni po kito skrenda, kaip paukščiai į pasaulį. Šalia mėnesinių renkama prof. St. Ylos atsiminimai iš kacetinio gyvenimo... Šioje darbų vartinėje ir aš su pavasariu pradėtu prigyti..."

Philadelphia, Pa.

Pagerbta kun. I. Zimblio mirties sukaktis

K. Žadeikos, A. Čebatonienės ir E. Kazakauskienės rūpesčiu, gegužės 12 d. buvo pagerbta a. a. kun. Igno Zimblio 10 metų mirties sukaktis. Tą dieną už jo vėlė buvo atlaikytos pamaldos ir jo kapas papuoštas gražių gėlių vainiku. Ukrainiečių laikraštis "Amerika", paskutinėje savo laidoje išsidėjo kun. I. Zimblio atvaizdą ir mirties sukaktuvių aprašymą.

Parapijos piknikas

Sekmadienį, gegužės 27 d. Šv. Andriejaus parapijos piknikas — gegužinė, Mikolaicio sode, Eddington, Pa. Bus skatinių, šiltų ir šaltų lietuviškų užkandžių ir įvairiausių gėrimų. Šokiams gros geras orkestras. Maloniai kviečiame visus parapijiečius ir visos apylinkės lietuvius gegužės 27 d. šiame gražiame išvažiavime dalyvauti. Visas informacijas pikniko reikalais gausite paskambinę PO 5-2322.

Parapijos komitetas

CLEVELAND, OHIO

KAS BUS

• **BALFo piknikas**: BALFo 55 skyrius gegužės 20 d. (sekmadienį) 4 val. po pietų naujosios parapijos sode rengia pirmą pavasarinį pikniką-gegužinę su menine programa. Atsilankydami paremsime lietuves motinas, negalincias išemigruoti iš Vokietijos.

• **Literatūros ir meno vakaras**. Ateities klubas gegužės 27 d. 6 val. lietuvių salėje rengia literatūros ir meno vakarą, kurio programoj dalyvaus rašytojas Antanas Vaičiulaitis, šiais metais laimėjęs Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją už savo kūrinių "Italijos vaizdus", solistė Juzė Kristolaitytė, Br. Budriūno vadovaujamas Detroido lietuvių radijo valandos kvartetas ir kt. Po programos šokiai.

• **Nesusipratimas ar skaldymas**? Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, padedamas Lietuvių Tremtinių Draugijos, kaip ir turi būti, ėmėsi iniciatyvos ir šiais metais surengt mūsų tautos kankinių, bolševikų ištremtųjų ir tebetremiamųjų į Sibirą ir kitur, minėjimą. Šitai jau yra žinoma ir Clevelando lietuvių visuomenei, apie tai jau pranešė ir laikurie mūsų laikraščiai (žr. bal. 27 d. "Draugo" Nr. 99, gegužės 8 d. "Darbininko" Nr. 7 ir kt.). Bet visai nelauktai gegužės 11 d. per radijo valandėlę pasiskelbė tokį pat minėjimą rengią ir Clevelando Politinis Klubas, Amerikos Liet. Tautinės Sąjungos skyrius, Lietuvių Kultūros Fondo skyrius, prašydami prie jų dėtis ir kitas organizacijas. Naujieji rengėjai taip pat skelbiasi užsake katedroje pamaldas ir kt.

SHENANDOAH, PA.

Kunigų pakeitimai

Šv. Jurgio lietuvių parapijos vikaras, kun. Juozas A. Neveauskas, perkeltas į Šv. Vincento lietuvių parapiją, Girardville, Pa. Jo vieton iš šv. Vincento parapijos, Girardville, į Shenandoah, atkeltas kun. Jeronimas J. Bagdonas.

Kunigų pakeitimų proga, Shenandoah Katalikų Vėteranų Postas ir Posto rėmėjų grupė surengė išleistuvių ir priimtuvų vakariene. Žmonių susirinko pilnutėlė svetainė. Programoje buvo choro dainos, mokyklos vaikų šokiai, deklamacijos ir kalbos. Kalbėjo vietinio anglų kalbos laikraščio redaktoriaus, Wm. Witt, lietuvis; advokatai Šemeta ir Zajenkauskas, (Zane), dr. Marijona Remeikaitė, Kun. Jonas Lukšys, kun. Juozas A. Karalius, kun. Juozas A. Neveauskas ir kun. Jeronimas J. Bagdonas.

Pirmoji komunija

Praėjusį sekmadienį, šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje trisdešimt septyni vaikučiai priėmė pirmąją šv. komuniją. Škaičius pirmos komunijos vaikų parodo, kaip gausiai apgyventi anglų kasyklų miesteliai lietuviams.

Procesija

Gegužės 6 d. (sekmadienį), sodalietės ir mokyklos vaikučiai dalyvavo gegužės mėnesio, Šv. M. Marijos garbei procesijoje. Laikė procesijos, mokyklos vaikučiams vadovaujant, visa bažnyčia giedojo Šv. M. Marijos litanią ir porą giesmių. Po procesijos Šv. M. Marijos stovylą papuošė gėlių vainiku.

Taigi rengiami du minėjimai, ir abejie rengėjai organizuoja pamaldas toje pačioje katedroje! Tuo tarpu visuomenei reikia ne lenktynių į katedrą, bet vieno gero minėjimo. Jeigu tai yra nesusipratimas, reikia ko greičiausiai jį pašalinti. Esant gerai valiai, tai įmanoma. Tačiau ima baimė, kad šitos lenktynės yra greičiau tam tikrų politinių kombinacijų reikalas. Kaikam juk sunkiai virškinama jau pati Amerikos Lietuvių Tarybos firma. Taigi jei čia išskyla "pirmavimo" reikalas, padėtis jau sunkėja. Ir būtų didžiai gaila, jei ligi šiol palyginti gražiai sugyvenusioj Clevelando lietuvių visuomenei būtų pasėti skaldymosi ir nesutikimo grūdai. Tik ar pagalvoja tie, nuo kurių tai priklauso, kieno labui visa tai bus padaryta? O pagalvoti reikėtų.

St. B.

DETROIT, MICH.

Lietuvių tautiniai šokiai Detroit

Amerikos kūno kultūros mokytojų suvažiavimas Detroit, Mich., minint šio miesto 250 metų gimtadienį, pakvietė skautų tautinių šokių grupę į muzikinę šventės programą. Grupė, vadovaujama G. Zaganevičienės, taip puikiai pasirodė, kad programos vedėjas Mr. A. Carty vargais negalais nutildęs publikos ovacijas, pasakė: "Daug gražių dalykų mačiau Amerikoje, bet šitokį dar tik pirmą kartą." Po programos Ohio universiteto prof. Joseph Trepp, priėjęs prie grupės vadovės, išsidžiai tarė: "Ir aš esu lietuvis, o jūs nuostabiai gražiai šokot."

- SPORTAS -

LAK užmezgė tradicinius sporto santykius su latviais

Gegužės 5 d. įvyko pirmosios krepšinio rungtynės tarp Lietuvių Atletų Klubų krepšininčių ir New Yorko latvių vieneto, kurias pelnytai laimėjo lietuviai santykiu 63:47. LAK atstovavo ir taškus pelnė: Daukša (11), Mikulskis (18), Narbutas (17), Ošlapas Alg. (9), Bagdonas (4), Kljgys II ir Ruzgas (po 2). Latviai, kaip jų vieneto vadovas pareiškė, išėjo į aikštę susilpnintos sudėties: Liepins (23), Ozols (4), Lagzdins (9), Lagzdins M. (6), Eichvalds (5) ir Razums (0). Rungtynės teisėjavo Alfonsas Andriulis.

Zaidimo pradžioje lietuviai veda ir per visas rungtynes diktuoja priešininkui savo valią, baigdami pirmąjį kėlinį savo naudai — 28:16. Tačiau nei vienas vienetas neparodė ypatingai gražaus žaidimo. Atrodo, kad salės siaurumas buvo kaltininku nuolatinio folavimo ir trukdė išvystyti kombinuotą žaidimą.

Paskutiniosios krepšinio rungtynės ši sezoną

įvyks gegužės 19 d. (šeštadienį), 20:30 val. Eastern District YMCA salėje, 179 Marcy Ave. Brooklyne (vykti Jamai-ca traukiniu iki Marcy Ave.

stoties, arba Wilson tramvajumi iki Broadway (Brooklyn) tarp Lietuvių Atletų Klubų ir New Yorko latvių krepšinio vieneto. Latviai, kaip teko patirti, stosi kovą savo stipriausiam sąstatui, kviesdami šioms rungtynėms savo vieneto narius iš apylinkės universitetų krepšinio vieneto. Lietuviai tikisi atsilaikyti ir prieš sustiprintą priešininką grynai savo jėgomis. Įėjimo mokeskis \$0.50. Didesnė pelno dalis skiriama likusiems tremtyje (Vokietijoje) sportininkams paremti.

LSK rezervinė baigė sezoną

LSK rezervinis futbolo vienetas, iškopęs į semifinalą Dr. Manning taurės turnyre, pereitą sekmadienį (V. 13) suklupo prieš palyginti silpną Kollman rezervinį vieneta, pralaimėdamas jam pasekme 2:6 (1:4) ir iškrito iš tolimesnių taurės žaidynių šiame sezone. Tai paskutinis lietuvių futbolo vienetas užbaigęs šių metų futbolo sezoną. Teko patirti, kad LSK I vienetas netolimoje ateityje numato žaisti užsilikusius iš pereinamo sezono futbolo rungtynes prieš Elisabeth S. C.

• **Hamilton Sepetator** pakvietė P. Vaitonį vesti šachmatų skyrių.

RADIJO VALANDELES

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

Nuo 11 iki 12 val. vidurdienį.

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos lietuvių dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway Sout Boston 27, Mass.
Telefonai: South Boston 8-6608 arba Norwood 7-1449

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuojama iš stiprios Braddocko radio stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbti, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA, 2211 SARAH ST., PITTSBURGH 3, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEŠTADIENIAIS 2 iki 3 VAL POPIET — WWRL 1600 kc

Gyvuoja virš 20 metų oro bangomis, transliuojama visuomenės įvairūs pranešimai, naujienos, muzika

(Viethės žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdnai pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9293

Jan 9-ti Metai Kai Visi Klaus-

"Lietuvos Atsiminimų" RADIO VALANDŲ

Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 p. p.

Stotis WEVD—1330 kil. 5000 w.

JOK. J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. Waverly 6-3325

SAVI, PAS SAVUOSIUS!

TEVŲ MARIJONŲ

MARIANAPOLIO KOLEGIJOS

SIDABRINIO JUBILEJAUS PROGA RENGIAMAS

Milžiniškas Piknikas - Lietuvių Diena - TREČIADIENĮ, LIEPOS-JULY 4, 1951

MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE—THOMPSON, CONN.

Programa

RYTA

Prasideda 11 valandą
iškilmingos šv. Mišios
Dalyvaus Bostono
lietuvių parapijos choras

3:00 val. šokiai grojant populiariu Al Stevens Radijo Orkestrui.

POPIET

Dainuos So. Bostono liet. parapijos choras,
gros Worcesterio lietuvių Drums (būgnų)
Corps
šoks So. Bostono lietuvių tautinių šokių grupė

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

Draugijų konferencija

Ivyko gegužės 13 d. New-yorker viešbutyje. Konferencijoje dalyvavo visų New Yorke esančių lietuviškų draugijų ir organizacijų atstovai, apie 100 žmonių. Pirmininkavo skyriaus pirmininkas Montvila. Kalbėjo V. Sidzikauskas, K. Jurgėla ir A. Bendorius. Buvo išskelta daug minčių Lietuvos laisvinimo bei lietuviybės išlaikymo klausimais Amerikoje. ALTO Izdininkas nušvietė finansinę ALTO padėtį ir paprašė dalyvių aukų. Konferencijos dalyviai suaukoko 150 dol.

"Aitvarų" kvartetas padainavo keletą dainelių.

Marijos vainikavimo pamaldos

Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, bus sekmadienį, gegužės 20 d., tuoj po sumos, Pamaldos ir apeigos dalyvauja parapijos sodaliatės.

Katalikų spaudos konferencija

Gegužės 16-18 d.d. Roosevelto viešbutyje, New Yorke, įvyko Amerikos katalikiškosios spaudos atstovų 41-ji metinė konferencija. Suvažiavusius delegatus, kurių buvo apie 400, pasveikino konferencijos globėjas New Yorko arkivyskupas kard. Spellmanas.

Konferencijos programa, gegužės 17 d. 6,30 val. buvo suruošta iškilminga vakarienė, kurioje dalyvavo New Yorko miesto majoras Vincent R. Impellitteri ir New Yorko miesto teisėjas F. X. McGohey. Pastarasis konferencijos dalyviams, vakariene metu, pasakė ilgą kalbą.

SKAITYTOJŲ DEMESIUI

Norintieji užsiprenumeruoti "Darbininką" arba senieji skaitytojai norėdami užsimokėti prenumeratos mokesį, prašome kreiptis nauju "Darbininko" adresu: 417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

"Darbininko" administracija

KARALIENĖS ANGELŲ PARAPIJOS

Šv. Vardo Draugija
Rengia

DIDELI PAVASARINĖ BALIŲ

su užkandžiais, gėrimais, muzika ir šokiais
1951 M. GEGUŽĖS 26 DIENĄ
Karalienės Angelų parapijos salėje
Roebing ir South 4th St.
Brooklyne
Pradžią 7 val. vakare.
Ižanga 50 centų (11)

BALFo pranešimas

Gegužės 23 d. 8 val. vak., BALFo patalpose, 105 Grand St., Brooklyn, 11, N. Y., BALFo vadovybė kviečia visų New Yorko lietuviškų organizacijų atstovų pasitarimą, tikslu sudaryti bendrą komitetą, kuris šį rudenį suruoštų didelę parnigimą ir vienos savaitės vidaus rinkliavą lietuvių tremtinių, liekančių Voiketijoje, šalpos reikalams.

Ateitininkų sendraugijų susirinkimas

Šaukiamas gegužės 26 d. 8 val. vak. Angelų Karalienės parapijos salėje, So. 4th St. ir Roebing St. kampas. Susirinkime bus diskutuojama jaunimo auklėjimo klausimai. Visi ateitininkai sendraugiai kviečiami dalyvauti.

Lietuvių Sporto Klubas susirinkimas

LSK narių ir rėmėjų metinis susirinkimas nukeliamas į gegužės 26 d. 8 val. vak. Vytauto Belecko svetainėje, "Winter Garden Tavern" 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. (vykti Metropolitan elev. traukiniu iki Forest Ave. stoties). Šio susirinkimo metu bus priimami šio klubo įstatai ir renkama klubo vadovybė, todėl visi nariai ir rėmėjai kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Marijona Tamošaitienė

uoli šv. Jurgio parapijos narė antru kart išvežta į Adelphi ligoninę ir padaryta labai sunki operacija. Šeima susirūpinusi savo mamytės sveikata.

Liet. Kat. Federacijos, New Yorko apskrities draugijų atstovų bei jų valdybų susirinkimas bus penktadienį, gegužės 25 d., 8 v. v., Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Bus pranešimas iš draugijų konferencijos ir pasitarimai vietos veiklos reikalais.

Valdyba

Siuvėjų dėmesiui

Amalgamated Clothing Workers of America Unijos siuvėjų 54 skyriaus nepaprastų narių susirinkimas įvyks gegužės (May) 23 d., 7,30 v. v., Unijos patalpose, 11-27 Arion Place, Brooklyn, N. Y.

Susirinkime bus skyriaus delegato, vicepirmininko ir sekretoriaus pareigoms užimti kandidatų siūlymas ateinančioms birželio (June) mėnesyje rinkimams.

Kviečiami visi nariai susirinkime kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Kartu primename nepamiršti su savim atsinešti social security ir unijos nario bilietus.

A.C.W. of A. Unijos Lietuvių Siuvėjų 54-tam skyriui yra žinoma, kad nemažai lietuvių

Angelų Karalienės parapijos

šv. Vardo draugijos nariai ir visi parapijos vyrai, kurie dalyvaus parado, prašomi 1 val. p. p. susirinkti prie bažnyčios, So. 4th St. ir Roebing St. kampe ir iš čia 1,30 val. specialiai autobusais bus važiuojama į parado vietą.

Po parado, apie 4 val. p. p. Ebbets Field bus pamaldos ir palaiminimas šv. sakramentu. Visi katalikai vyrai šioje vyru demonstracijoje kviečiami dalyvauti.

Moteryų S-gos suvažiavimas

Ivyks sekmadienį, gegužės 20 d. šv. Jurgio parapijos salėje, 2 val. p. p.

Mūsų mirusieji

Gegužės 6 d. staiga mirė Elena Vyšniauskienė, 69 m. amžiaus. Iškilmingai palaidota, iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios, gegužės 9 d. į šv. Jono kapines. Paliko nuliūdusius vyrą Kazimierą Vyšniauską, seserį Marijoną Vensevicienę su šeima, brolį Kazimierą Janonį ir kitus giminaičius Chicagoje. Velionė gimusi Lietuvoje, Ramygalos parapijoje, čia buvo labai uoli katalikė ir duosni įvairių katalikiškų organizacijų rėmėja.

Petra, Rimša, 62 m. amžiaus, po sunkios ligos mirė gegužės 10 d. Palaidotas gegužės 14 d. iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios į šv. Jono kapines. Paliko nuliūdusią žmoną Petronelę, sūnų ir gimines.

Šv. Vardo dr-jos vyrų paradas

Gegužės 20 d. 2,30 val. p. p. įvyksta šv. Vardo dr-jos vyrų paradas, kuriame dalyvaus apie 300 draugijos skyrių su 70,000 draugijos narių.

Paradas prasidės nuo Pacific St., į pietus nuo Bedford Ave. į Ebbets Field Brooklyne ir nuo Clarkson Ave. į šiaurę nuo Bedford Ave. į Ebbets Field.

skaičius dirba svetimtaučiu siuvyklose ir norėtų priklausyti prie siuvėjų unijos lietuviško skyriaus, kad galėtų dalyvauti lietuviško skyriaus veikime ir papildyti skyriaus narių eiles. Pranešame, kad norintieji įstoti ar persiregistruoti iš svetimtaučiu skyrių į A.C.W. of A. Unijos Lietuvių Siuvėjų 54 skyrių, gali tai padaryti per mūsų atstovą Kazį Kondrotą, kuris kasdien, įskaitant ir šeštadienius, yra Unijos namuose 11-27 Arion Place, Brooklyn 6, N.Y., nuo 8 iki 10 v. iš ryto. Tel. HY 7-2061. Norint persiregistruoti ar naujai į Uniją įstoti reikia atsinešti social security ir unijos korteles.

Lietuvių Siuvėjų 54 sk. Vykdomoji Taryba

"VOICE OF AMERICA"

gegužės 12 d. perdavė Liet. Rašytojų klubo Chicagoje paraiškimą, kuriame buvo nušviesta lietuvių rašytojų padėtis ir darbo sąlygos pavergtose tėvynėje, tremtyje ir JAV.

Taip pat buvo transliuota Motinos Dienos minėjimas Amerikoje ir perskaityta Bern. Brazdžio eilėraštis apie motiną. Gegužės 13 d., Motinos Dienos proga, į Lietuvos motinas kalbėjo prel. J. Balkūnas.

"Voice of America" programa, įvedus vasaros laiką New Yorke, girdima kasdien 12 val. dienos metu, 6,30 — 8,15 ir 8,30 val. p. p., ir 12,15—12,30 val. po vidurnakčio.

Pabaltijo tautų komitetas

deportacijų minėjimą nutarė ruošti birželio 16 d. 8 v. v., Carnegie Hall didžiojo salė.

Amžinojo Rožančiaus dr-jos

Angelų karalienės parapijos skyriaus narės, gegužės 27 d. prašomos dalyvauti 9 val. šv. mišiose ir eiti bendrai prie šv. komunijos. Po pamaldų, parapijos salėje bus draugijos narių susirinkimas, o 6 v. v. draugija ruošia laimėjimų vakarą, į kurį kviečia visas nareis ir parapijiečius dalyvauti. Ispėjama, kad šis susirinkimas ir parengimas paskutinis prieš vasaros atostogas, todėl visi prašomi pasinaudoti.

Draugijos pirmininkė (22) O. Sijavičienė

BOSTONO ŽINIOS

Kam rūpi lietuviška mokykla — ateikite!

So. Bostono lietuvių parapijos mokyklos vadovybė prašė dešioji mokyklų lietuvių kalbą, kurią mokytoja lietuvių kalbą ir Lietuvos istoriją dėstyti. Yra vilčių, kad ir tikyba mūsų vaikams bus dėstoma lietuviškai. Tuo reikalu LKR Valdyba kviečia lietuvių tėvų ir motinų, o taip pat mokytojų ir visų rėmėjų susirinkimą gegužės 19 d., šeštadienį, 8 val. vak. parapijos salėje (po bažnyčios). Laukiame visų gausingai susirenkant.

LKR Valdyba

Viešojo So. Bostono biblioteka

yra gavusi Europos klasikų raštų anglų kalba. Be to, bibliotekos knygyne yra nemaža knygų ir lietuvių kalba. Bibliotekos vadovybė kviečia visus lietuvius pasinaudoti knygomis, esančiomis jos knygyne.

NEWARK, N. J.

Minėjo Motinos Dieną

Gegužės 13 d. šv. Trejybės parapija iškilmingai pagerbė motinas. 19,30 val. pamaldas atlikę į pamokslą pasakė kun. P. Totoraitis. Po pamaldų, parapijos salėje buvo iškilmingas posėdis, kuriame pasakaitą skaitė prof. A. Bendorius. Prelegentas gražiais pavyzdžiais išryškino lietuvių motinos didvyriškumą praeityje ir dabar. Rašytoja ir poetė K. Graigaitytė - Graudusienė pasakaitą savo kurinių. Šį kartą poetė ypatingai jautriai prabilo į motinų, dukrų ir sūnų širdis. D. Melynytė ir V. Jokubaitis padėklamavo eilėraščių, o parapijos choras, vad. vargonininko M. Bernoto, padainavo keletą dainų.

Seniausios parapijos motinos: P. Klajūnienė, U. Gapšienė, M. Viktažėnienė ir A. Pranckevičienė buvo įteikta gėlių.

Pagerbė motinas

Ateitininkų jaunimas gegužės 12 d. šv. Petro parapijos salėje, pagerbė motinas. Sekmadienį, gegužės 13 d., po pietų motinas sveikino p. Andrius, pradėdamas socialinių enciklikų minėjimą Municipal Building salėje, pareiškdamas, kad susirinkimas yra skirtas ir motinoms pagerbti.

Marijos garbei

Sekmadienį, gegužės 20 d., 2 val. po pietų prie šv. Petro liet. parapijos bažnyčios išsikiuoja dalyviai procesijai Marijos garbei. Procesijoje dalyvauja parapijinės mokyklos vaikai, lietuviškasis jaunimas, parapijos choras ir visi katalikai. Procesija vyks 5-tąją gatve iki E gatvės. Nuo čia pasuks į Broadway ir eis iki B gatvės, kuria sugrįš į bažnyčią. Procesijoje kviečiami visi lietuviai ir lietuviškosios jaunimo organizacijos uoliai dalyvauti.

Nukryžiuoto Jėzaus seselių

vienuolyno naudai, gegužės 30 d., prie šv. Petro parapijos (So. Boston) salės, kieme, 492 E. 7th St. So. Boston, Mass. nuo 2 iki 8 val. p. p. įvyksta parengimas - piknikas. Bus paruošta įvairūs stalai su užkandžiais ir laimėjimais.

Rengimo komitetas, vadovaujamas J. Kaspero, ir seselės prašo visus paremti jų reikalus ir gausiai atsilankyti į parengimą.

Pelnas skiriamas vienuolyno remontams.

Aviacijos diena

Naujosios Anglijos gyventojai gegužės 19 d. turės progos pamatyti didžiausią aviacijos pasirodymą pirmą kartą po karo. Dalyvaus apie 300 lėktuvų: įvairaus tipo bombonešių, raketinių ir kitokių, kurie atliks skridimą į Massachusetts, Maine, Rhode Island, Vermont ir Ney Hampshire.

M.T.A. deficitas didėja

Valst. rezidencijoje balandžio 30 d. buvo pareiškta, kad deficitas M.T.A., kurios žinio yra ir Bostono požeminiai traukiniai ir autobusai, už pirmuosius 3 š. m. mėnesius pasiekė \$1,111,498. Manoma, kad vasaros mėnesiais, sumažėjus keleivių judėjimui deficitas dar labiau padidės ir iki 1951 m. pabaigos gali pakilti iki 9 mil. dol.

Deficitui išvengti numatoma imtis priemonių, pakeliant mokesį (fare) už naudojimąsi požeminiais traukiniais.

Savo atsilankymu motinas pagerbė ir vietos klebonas prel. I. Kelmelis.

Ateitininkų šventė

Gegužės 20 d. šv. Trejybės parapijos salėje, įvyks ateitininkų 40 m. sukakties minėjimas. Pamaldas 10,30 val. atliks ir pamokslą pasakys T. Žiūraitis, O.P. Po pamaldų parapijos salėje bus iškilmingas susirinkimas. Paskaitą skaitys Pr. Naujokaitis. Bus ir meninė programa. Jaunieji duos įžodį. Visus plačios apylinkės ateitininkus kviečiame dalyvauti.

Pirmoji komunija

Gegužės 20 d. šv. Trejybės parapijos vaikai per 9 val. mišias eis prie pirmos šv. komunijos, o vakare visi dalyvaus iškilmingose mišpauose, kur pamokslą pasakys Tėvas T. Žiūraitis, O.P.

DIDELIS KONCERTAS

SIŲ METŲ GEGUŽĖS 27 D.

5 val. po pietų

Žurnalo "ATEITIES" koncertas

APREIŠKIMO PARAPIJOS DIDŽIOJOJE SALEJE

Programoje dalyvaus: VINCE JONUSKAITE, V. ZUKAUSKAS, pianistė KEPALAITĖ, Harmonijos ansamblis, tautinių šokių grupė ir rašytojų savos kūrybos skaitymas.

Po koncerto šokiai, kuriems gros muz. KACANAUSKO vadovaujamas orkestras. (12)

ATVYKO NAUJI LIETUVIAI

Gegužės 17 d. laivu "General Muir" į New Yorką uostą atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Baranauskienė, Matilda.

Bareth, Alexander, Valentin, Elena.

Bieliukas, Bronius.

Bosas, Simonas, Marija, Edmunda, Herta.

Budreika, Bronius.

Butkus, Kęstutis.

Jesmantas, Bronius, Adelė, Marija G., Konstancija O., Elena.

Juregelevičius, Zenonas, Irena, Aleksandras, Eugenija, Regina.

Kasperaitis, Marta, Romas, Arvydas.

Lankauskas, Vincas

Lomtevas, Dinitrijus, Ona, Konstantinas, Balčiūnas, Alexander.

Martusevičius, Alfonsas, Katrina.

Naumėžienė, Marija.

Petroka, Jonas.

Petrošius, Leonas, Teresė.

Poderys, Peter, Zelma, Grazvydė, Arvydas.

Rewun, Alex, Olga, Herman. Šermukšnis, Tomas.

Šlekys, Liudvikas, Petronelė.

Šulaitis, Alfonsas.

Tamašauskas, Pranas.

Tomkus, Vaidis, Augustinas, Udalivas, Petras.

Vaigainis, Petras, Margareta, Irena.

Valatka, Ignas, Stasė, Danutė, Birutė, Ona, Henrikas.

Vileita, Povilas.

Zadeikytė, Teodora.

BENDRI PUSRYČIAI

Atsimainymo parapijos, (Maspeth), Altoriaus draugija, gegužės 24 d. ketvirtadienį, 8 val. dalyvaus šv. mišiose ir po mišių parapijos salėje turės bendrus pusryčius.

Draugijos narės prašomos dalyvauti j salę iš kur kartu bus einama į bažnyčią. (22)

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAIEŠKOMI ASMENYS:

BIZOWSKI, Charles, buvęs Vokietijoje kaip Amerikos kariuomenės kapitonas.

BOCIUNAITĖ (Bučiukė), Ona, iš Pamiontkos km., Žemiosios Panemunės parapijos (vėliau Balinių k., Paežerėlių v.), Sakių ap.

BRUCINSKAS, Antanas, Juozapas ir Liudvikas, iš Serikų km., Silalės vl., Tauragės ap.

JUSKEVICIUTE - Kačka, Anelė, iš Krekenavos par., Panevėžio ap.

KARTENKA (Skirtenko), Jonas, gyvenęs Brooklyne.

KRAUZA, Jurgis, iš Dauglankių km., Tauragės vl.

MISEVICIUS - Misiunas, Jonas, iš Unkiškų km. Skrebotiškių vl., Panevėžio ap.

MOCKUS iš Nausėdų k. Darbėnų v., Kretėnų ap., yra dirbęs angliu kasyklose.

PILKOWSKI, Gottlieb ir Wilhelm, kilę iš Lietuvos ar jų įpėdiniai.

RATKEVICIENE, žmona Augusto Ratkevičiaus.

RATKEVICIUTE, Veronika, iš Daukšų k., Krinčino vl., Biržų ap.

SIDLAUSKAITE, Konstancija, iš Raketijos km., Liubavo vl., Marijampolės ap.

SIPAILA, Jurgis ir Sipailaitė, Salomėja, iš Viltakių km., Zvirgzdaičių vl., Sakių ap.

SKYRYS, Hendrikas, iš Skaudvilės.

STANGENBERGAS, Leopold, ir sesuo Stangenbergaitė, Emilija, iš Marijampolės.

SULINSKAITE, Ona, duklė Motiejiaus.

SURKEVICIUTE, Julija, TUMOSAS, Aleksandras, iš Babrų km., Veisiejų v., Seinų ap.

VABUOLAS, Tamošius, iš Veisiejų parapijos, Seinų ap.

VAIKENAS, iš Pažemiškių km., Dukšto v., Švenčionių ap.

VARNAS, Juozas, iš Vainiūnų km., Vyžuonų vl., Utenos ap.

ALEKSA, Izidorius, Jonas ir Vincas, iš Tauragės ap.

BADUSANKA, Jonas ir jo du broliai bei dvi seserys, iš Anykščių, Utenos ap.

BALNYS, Jonas, iš Paukščių km., Žaslių vl., Trakų ap.

BALYNAITĖ, iš Strielkų (ar Kulabiškių) km., Butrimonių vl., Alytaus ap.

BAUZYŠ (BOVZYŠ), Kazieras.

BERNOTAS, Vladas, iš Stanelių km., Gruzdžių vl., Šiaulių ap.

DAMBRAUSKAITE - Šimkė ir vyras, kilęs iš Slavėnų km., Anykščių vl., Utenos ap., bei sūnus.

DAMBRAUSKAS, Juozas, sūnus Antano.

DAMBRAUSKAS, Mateušas, iš Anykščių, Utenos ap.

DVUZASKAITE, Fruzina, nuo Pociūnėlių.

KEIZERIS, Jurgis, iš Rugelių km., Tauragės vl.

LAZAUNINKAS, Jonas, iš Tilviškių (Giliškių) km., Slavikų par., Sakių ap.

MACKEVICIUTE - Radzevičiūtė, Ona, iš Oskinių km., ir sūnus MACKEVICIUS, Viktoras.

MARTISIUS, Juozas, iš Suopių km., Sintautų vl.

MIELINSKAS (Molinskis) Antanas, Jonas ir Vincas.

PALIONIS, iš Vičiūnų km., A. Panemunės vl., Kauno ap.

SANDZIUTE, Marijona, iš Mergutakių km., Punsos par.

SAVUKYNAS Antanas, iš Paveliūnės km., Šventzerio vl., Seinų ap.

STANKEVICIUS, iš Mardosų km., Balbieriškio vl., Marijampolės ap.

SURVILA, iš Šaltupio km., Daugeliškio vl., Švenčionių ap.

TUSKENIS, Jonas ir Petras, iš Šiaulių km., Anykščių vl.

ZABIELA, du broliai, iš Girelės km., Kavarsko vl.

ZABIELA, Petras, iš Mielkainio vienkm., Kurklių vl.

ZUVELE, Petras, iš Gudžiūnų km., Kedainių ap.

Iškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti j:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

GERA